



LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL LEIDIMO VYKDYTI KONCENTRACIJĄ UAB „BITĖ LIETUVA“ NETIESIOGIAI PER UAB „MEZON“ ĮGYJANT MEZON VERSLO VIENVALDĘ KONTROLĘ

2020 m. lapkričio 27 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2020 m. lapkričio 27 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl leidimo vykdyti koncentraciją UAB „Bitė Lietuva“ (kodas 110688998) netiesiogiai per UAB „Mezon“ (kodas 305438888) įgyjant Mezon verslo vienvaldę kontrolę.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė :

(2) Pranešimas apie koncentraciją UAB „Bitė Lietuva“ netiesiogiai per UAB „Mezon“ įgyjant Mezon verslo vienvaldę kontrolę (toliau – Pranešimas apie koncentraciją)¹ Konkurencijos taryboje gautas 2020 m. liepos 28 d., 2020 m. liepos 29 d. apie gautą pranešimą buvo paskelbta Konkurencijos tarybos interneto svetainėje. Suinteresuoti asmenys iki 2020 m. rugpjūčio 12 d. turėjo teisę pateikti argumentuotas nuomones dėl šios koncentracijos galimų pasekmių konkurencijai.

(3) Telia Lietuva, AB (toliau taip pat Telia) 2020 m. rugpjūčio 12 d. raštu Nr. 2020-02392 Konkurencijos tarybai pateikė nuomonę dėl Konkurencijos tarybos nagrinėjamos koncentracijos². Telia Lietuva, AB nurodė, jog nagrinėjama koncentracija suvaržys konkurenciją, kiek tai susiję su radijo dažnių paskyrimo tvarka, bei nurodė, jog sukauptas dažnių resursas, kaip Mezon radijo dažnių perėmimo pasekmė, gali suteikti Bitei reikšmingą pranašumą prieš kitus operatorius mažmeninėse rinkose, įskaitant, pavyzdžiui, interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas (angl. *MBB*³), paslaugų rinkoje. Kadangi šioje rinkoje po koncentracijos Bitė turės apie 50 procentų rinkos dalį, kils rizika, jog pasinaudojant dideliu tinklo resursu, Bitei atsiras galimybės ir paskatos išnaudoti susidariusią rinkos situaciją taikant susietų pardavimų, grobuoniškos kainodaros ar kitokias antikoncepcines konkurentų išstūmimo praktikas.

(4) Nagrinėdama Pranešimą apie koncentraciją ir siekdama gauti reikiamos informacijos, Konkurencijos taryba apklausė mažmeninio judriojo ryšio telekomunikacijų paslaugas, įskaitant balso skambučių, SMS, MMS ir kitokios rūšies žinučių, judriojo tinklo duomenų perdavimo, interneto prieigos ir tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas teikiančius ūkio subjektus⁴. Taip pat buvo gauta informacija iš Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Ryšių reguliavimo tarnyba, RRT)⁵.

¹ Bylos 1–6 tomai.

² Bylos 11 tomas, 1–10 lapai, bylos 20 tomas, 12–21 lapai.

³ Angl. *MBB* – *mobile broadband*.

⁴ Bylos 9–11 ir 19–20 tomai.

⁵ Bylos 18 tomas.

(5) 2020 m. lapkričio 12 d. UAB „Bitė Lietuva“ (toliau taip pat Bitė) pateikė siūlomus prisiimti įsipareigojimus⁶.

(6) Koncentracijos nagrinėjimo metu nustatytos aplinkybės ir padarytos preliminarios išvados buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Dominuojančių ūkio subjektų ir susijungimų priežiūros grupės 2020 m. lapkričio 12 d. pranešime dėl koncentracijos UAB „Bitė Lietuva“ netiesiogiai per UAB „Mezon“ įgyjant Mezon verslo vienvaldę kontrolę nagrinėjimo išvadų ir UAB „Bitė Lietuva“ pateiktų įsipareigojimų paskelbimo viešai konsultacijai (toliau – Koncentracijos nagrinėjimo išvados)⁷. Įvertinus koncentracijos nagrinėjimo metu nustatytas aplinkybes ir atsižvelgus į Bitė ir UAB „Tele2“ (toliau taip pat Tele2) bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo planuojama dalintis bendrovių valdomais radijo dažnių (kanalų) resursais, padaryta išvada, jog nesant UAB „Bitė Lietuva“ įsipareigojimų dėl koncentracijos būtų itin apribota konkurencija mažmeninių judriojo ryšio paslaugų teikimo Lietuvoje rinkoje.

(7) UAB „Bitė Lietuva“ pateikti įsipareigojimai 2020 m. lapkričio 12 d. buvo paskelbti viešai konsultacijai Konkurencijos tarybos interneto svetainėje. 2020 m. lapkričio 12 d. Konkurencijos taryba raštu informavo UAB „Tele2“, Telia Lietuva, AB bei Ryšių reguliavimo tarnybą apie UAB „Bitė Lietuva“ pasiūlytus įsipareigojimus bei pasiūlė iki 2020 m. lapkričio 17 d. pateikti rašytinę argumentuotą nuomonę dėl šių įsipareigojimų tinkamumo.

(8) 2020 m. lapkričio 13 d. Koncentracijos nagrinėjimo išvados buvo išsiųstos Pranešimą apie koncentraciją pateikusiam ūkio subjektui. UAB „Bitė Lietuva“ taip pat buvo informuota apie galimybę pateikti paaiškinimus dėl koncentracijos nagrinėjimo metu nustatytų aplinkybių bei susipažinti su bylos medžiaga.

(9) 2020 m. lapkričio 17 d. gauta Telia Lietuva, AB nuomonė dėl siūlomų įsipareigojimų⁸. 2020 m. lapkričio 17 d. taip pat gauta UAB „Bitė Lietuva“ nuomonė dėl Konkurencijos tarybos patvirtintų koncentracijos nagrinėjimo išvadų⁹. 2020 m. lapkričio 19 d. gauti RRT pastebėjimai dėl UAB „Bitė Lietuva“ siūlomų įsipareigojimų¹⁰.

1. UAB „Bitė Lietuva“ ketinami įgyvendinti sandoriai

(10) 2020 m. gegužės 21 d. UAB „Bitė Lietuva“ valdoma UAB „Mezon“ (ankstesnis pavadinimas SPV-44 UAB) ir akcinė bendrovė Lietuvos radijo ir televizijos centras (toliau – LRTC) sudarė verslo dalies perleidimo sutartį (toliau – Sutartis), pagal kurią UAB „Bitė Lietuva“ valdoma UAB „Mezon“ įgys vienvaldę Mezon verslo kontrolę pirkdama visą Mezon verslo vykdymui reikalingą ir su juo susijusį turtą ir turtines teises, įskaitant radijo dažnius, domenų, prekių ženklus, IT, intelektinę nuosavybę, leidimus, verslo informaciją, duomenų bazines, reikalavimo teises, verslo sutartis ir iš jų kylančias teises, darbo priemones, sutartis su darbuotojais.

(11) Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo metu UAB „Bitė Lietuva“ taip pat yra sudariusios susitarimą dėl bendradarbiavimo su UAB „TELE2“ dėl infrastruktūros dalinimosi siekiant įdiegti 5G ryšį. 2019 m. rugpjūčio 12 d. sudarytas Rėminis susitarimas dėl Bitės ir Tele2 jungtinės veiklos Lietuvoje ir Latvijoje (angl. *Framework Agreement regarding a joint venture in Lithuania and Latvia*), kurio pagrindu planuojama Tele2 ir Bitė bendra veikla, siekiant sujungti dabartinius savo RAN tinklus į bendrą RAN tinklą, kuris bus naudojamas GSM, UMTS ir LTE paslaugoms bei 5G tinklo vystymui ir paslaugoms (toliau – Bendradarbiavimo susitarimas).

⁶ Bylos 15 tomas, 84–89 lapai.

⁷ Bylos 15 tomas, 99–125 lapai.

⁸ Bylos 11 tomas, 109–113 lapai, bylos 20 tomas, 63–67 lapai.

⁹ Bylos 15 tomas, 126–127 lapai.

¹⁰ Bylos 18 tomas, 20–21 lapai.

2. Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai ir jų vykdomos veiklos

(12) Vadovaujantis Pranešimo apie koncentraciją pateikimo ir nagrinėjimo tvarkos, patvirtintos Konkurencijos tarybos 2015 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 1S-82/2015 (toliau – Tvarka), 12.3 punktu, koncentracijoje dalyvaujančiais ūkio subjektais laikomi kontrolę įgyjantis ūkio subjektas – UAB „Bitė Lietuva“ ir ūkio subjekto dalis ar jo turto dalis, kurios kontrolė įgyjama – Mezon verslas.

(13) Koncentracijoje dalyvaujančių ir su jais susijusių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos viršija Konkurencijos įstatymo 8 straipsnyje nustatytas koncentracijos priežiūros ribas, t. y. koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų suminės bendrosios pajamos Lietuvos Respublikoje paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu dvidešimt milijonų eurų ir kiekvieno mažiausiai iš dviejų koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų bendrosios pajamos Lietuvos Respublikoje paskutiniaisiais prieš koncentraciją ūkiniais metais yra didesnės negu du milijonai eurų, todėl koncentracija gali būti įgyvendinta tik gavus Konkurencijos tarybos leidimą (Konkurencijos įstatymo 10 straipsnio 1 dalis).

(14) Pranešimo apie koncentraciją duomenimis, UAB „Bitė Lietuva“ ir su ja susiję ūkio subjektai 2019 m. Lietuvoje vykdė šias veiklas:

- judriojo ryšio telekomunikacijų (įskaitant interneto prieigą) ir fiksuoto ryšio interneto prieigos paslaugos;
- televizijos paslaugos;
- reklamos ploto pardavimas televizijoje, radijuje ir internete;
- mobiliųjų prietaisų ir jų priedų pardavimas;
- duomenų perdavimo paslaugos;
- IP telefonijos paslaugos;
- didmeninis televizijos kanalų platinimas (retransliuotojams);
- kitos veiklos (turi nuosavybės teise, valdo ir nuomoja telekomunikacijų bokštus ir stiebus;

vykdo prekybos salonų veiklą; teikia virtualios telekomunikacijos paslaugą; valdo naujienų portalą tv3.lt).

(15) Mezon verslas 2019 m. Lietuvoje vykdė toliau nurodytas veiklas:

- judriojo ir fiksuoto ryšio interneto prieigos paslaugos;
- duomenų perdavimo paslaugos;
- televizijos paslaugos;
- mobiliųjų prietaisų ir jų priedų pardavimas;
- mažmeninės interneto telefonijos paslaugos (VoIP), naudojant fiksuoto ir mobilus interneto ryšio technologijas (tik juridiniams asmenims).

(16) Toliau Nutarime analizuojamos ir vertinamos tik tos koncentracijos dalyvių ir su jais susijusių ūkio subjektų vykdomos veiklos, kurių atžvilgiu kilo įtarimų, jog koncentracija galėtų turėti neigiamą poveikį, t. y. judriojo ryšio interneto prieigos paslaugos, įskaitant paslaugas kuomet judriojo ryšio internetas teikiamas be SMS ir pokalbių paslaugų.

(17) Atkreiptinas dėmesys, jog UAB „Bitė Lietuva“ ir perleidžiamas Mezon verslas taip pat valdo radijo dažnius (kanalus), kurie yra ribotas valstybės valdomas turtas. Dažnių spektras naudojamas judriojo ryšio telekomunikacijų (įskaitant interneto prieigą), fiksuoto (bevielio) ryšio interneto prieigos paslaugoms teikti, bevieliu internetu transliuojamoms TV programoms transliuoti. Atsižvelgiant į tai, atliekant koncentracijos vertinimą, toliau Nutarime nagrinėjamas ir UAB „Bitė Lietuva“ bei Mezon dažnių apjungimo poveikis konkurencijai.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(18) Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies nuostatomis, Konkurencijos taryba duoda leidimą vykdyti koncentraciją pagal pateiktą pranešimą tais atvejais, jeigu nustato, kad po koncentracijos nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija atitinkamoje rinkoje. Tais atvejais, kai nustatoma, jog nagrinėjama koncentracija gali sukurti ar sustiprinti dominuojančią padėtį arba itin apriboti konkurenciją atitinkamoje rinkoje, koncentracija gali būti leidžiama tik nustačius tam tikras koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus, būtinus užkirsti kelią minėtų neigiamų padarinių konkurencijai atsiradimui.

(19) Atsižvelgiant į tai, jog Konkurencijos įstatymu siekiama Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos konkurencijos santykius reglamentuojančios teisės suderinimo (Konkurencijos įstatymo 1 straipsnio 3 dalis), vertinant koncentraciją taip pat atsižvelgiama į Europos Sąjungos institucijų praktiką taikant savo tikslais analogiškas teisės normas, tarp jų ir Europos Komisijos Gaires dėl horizontalių susijungimų vertinimo pagal Tarybos reglamentą dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (2004/C 31/03, toliau – Horizontalių susijungimų vertinimo gairės).

3. Nagrinėjamos rinkos

(20) Nagrinėdama šios koncentracijos įtaką konkurencijai, Konkurencijos taryba vertino konkurencijos sąlygas su koncentracija susijusiose atitinkamose rinkose. Atsižvelgdama į tai, kad ne visose rinkose nagrinėjamos koncentracijos įtaka konkurencijai būtų reikšminga, Konkurencijos taryba toliau vertina tik tas atitinkamas rinkas, kuriose koncentracija galėjo reikšmingai paveikti konkurenciją.

(21) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 1 dalimi, atitinkama rinka – tai tam tikros prekės rinka tam tikroje geografinėje teritorijoje. Pagal Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 3 ir 16 dalis, prekės rinka suprantama kaip visuma prekių, kurios pirkėjų požiūriu yra tinkamas pakaitalas viena kitai pagal jų savybes, naudojimą ir kainas, o geografinė teritorija (geografinė rinka) – kaip teritorija, kurioje visi ūkio subjektai susiduria su iš esmės panašiomis konkurencijos sąlygomis tam tikroje prekės rinkoje ir kuri, atsižvelgiant į tai, gali būti atskiriama lyginant su greta esančiomis teritorijomis.

3.1. Mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo, naudojant judriojo ryšio technologijas, rinka

Prekės rinka

(22) Koncentracijos dalyviai Lietuvoje teikia mažmeninės interneto prieigos paslaugas galutiniams vartotojams naudojant judriojo ryšio technologijas.

(23) Konkurencijos taryba savo praktikoje yra vertinusi fiksuotojo ryšio technologijomis teikiamų interneto prieigos paslaugų pakeičiamumą su judriojo ryšio technologijomis teikiamomis interneto prieigos paslaugomis¹¹. Konkurencijos taryba nustatė, kad šios paslaugos yra nepakeičiamos ir sudaro dvi skirtingas rinkas dėl paslaugų kainų bei savybių skirtumų. Įprastai judriojo ryšio technologijomis teikiamos interneto paslaugos yra apmokestinamos atsižvelgiant į išnaudotą duomenų kiekį. Fiksuoto ryšio technologijomis teikiamos interneto prieigos paslaugos diferencijuojamos pagal interneto spartą, tačiau nėra ribojamos išnaudojamu duomenų kiekiu. Skiriasi ir fiksuoto bei judriojo ryšio technologijomis teikiamų paslaugų kaina, duomenų atsisiuntimo sparta, saugumas ir greitaveika – jos kur kas didesnės ir efektyvesnės naudojant fiksuoto ryšio technologijomis teikiamą internetą. Galiausiai, mobiliojo ir fiksuoto interneto prieigos paslaugos yra nukreiptos į skirtingus klientų poreikius

¹¹ Konkurencijos tarybos 2019 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 1S-96 (2019).

– fiksuotas internetas dažniausiai naudojamas būnant namuose (televizijai, stacionariems kompiuteriams), tuo tarpu mobilusis internetas reikalingas keičiant lokaciją, kelionėse, naudojant nešiojamus mobiliuosius prietaisus.

(24) RRT taip pat yra vertinusi mažmeninių paslaugų, teikiamų viešaisiais judriojo ryšio tinklais, pakeičiamumą su mažmeninėmis paslaugomis, teikiamomis viešaisiais fiksuotojo ryšio tinklais¹². Šiuo tikslu RRT atliko rinkos tyrimą, kuriame didžioji dalis operatorių (maždaug 74 proc.) nurodė, kad interneto prieigos paslaugų, teikiamų naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, privalumas prieš interneto prieigos paslaugas, teikiamas judriojo ryšio technologijomis, yra stabilumas bei didesnė greitaveika. Tuo tarpu interneto prieigos paslaugų, teikiamų judriojo ryšio technologijomis, privalumas prieš interneto prieigos paslaugas, teikiamas naudojant fiksuotojo ryšio technologijas – mobilumas (t. y. prienamumas, galimybė laisvai judėti, per(si)kelti iš vienos vietos į kitą). Taigi, galima teigti, kad iš paklausos pusės (operatorių vertinimu), interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, ir interneto prieigos paslaugos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, pasižymi tam tikromis specifinėmis skirtingomis savybėmis (privalumais), t. y. viena technologija teikiamos interneto prieigos paslaugos turi savybių, kurių neturi kita technologija teikiamos interneto prieigos paslaugos¹³.

(25) Be to, vertinant paklausos pakeičiamumą, mažai tikėtina, kad didesne greitaveika, spartesniu duomenų atsisiuntimu, neribotu duomenų kiekiu besinaudojantys vartotojai pereitų prie judriojo ryšio technologijomis teikiamų interneto prieigos paslaugų.

(26) Europos Komisija savo praktikoje taip pat yra analizavusi ir ne kartą padariusi išvadą, jog vertinant iš paklausos pusės, dėl pirmiau išvardintų argumentų judriojo interneto prieigos rinka kai kuriais atvejais galėtų būti pakeičiama su fiksuoto interneto prieigos rinka, bet ne atvirkščiai¹⁴.

(27) Savo sprendimuose Europos Komisija mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo rinką taip pat yra apibrėžusi kaip atskirą atitinkamą rinką, kuri buvo toliau skaidoma į (a) fiksuotojo ir (b) judriojo ryšio technologijomis teikiamas interneto prieigos paslaugų rinkas¹⁵. Be to, Europos Komisija yra svarsčiusi siauresnį šių rinkų skaidymą pagal skirtingą klientų tipą, t. y. pagal individualius / smulkaus verslo klientus ir didelius verslo klientus, tačiau galiausiai prekės rinkos apibrėžimą paliko atvirą¹⁶.

(28) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šios koncentracijos nagrinėjimo tikslais nagrinėta mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo, naudojant judriojo ryšio technologijas, prekės rinka.

(29) Pažymėtina, kad mažmeninėms interneto prieigos paslaugoms, naudojant judriojo ryšio technologijas, teikti dažniausiai yra naudojamos SIM kortelės, kurios yra standartinės formos ir dydžio, todėl tinkamos naudoti su daugybe skirtingų mobiliųjų įrenginių, pavyzdžiui, maršrutizatoriuose, planšetiniuose kompiuteriuose ar išmaniuosiuose telefonuose. Mažmeninės interneto prieigos, naudojant judriojo ryšio technologijas, gali būti teikiamos dviem būdais – kartu su pokalbiais ir SMS (įprastai naudojama mobiliuosiuose telefonuose) arba tik interneto prieigos paslaugos, be pokalbių ir SMS (pavyzdžiui, Bitė Namų internetas). Atitinkamoms paslaugoms teikti nustatomi skirtingi interneto planai bei kainodara, taip pat pakeičiamumas iš paklausos pusės yra galimai ribotas. Atsižvelgiant į tai, siekiant tinkamai įvertinti nagrinėjamos koncentracijos pasekmes rinkai, toliau Nutarime nagrinėjama tiek situacija visoje mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo, naudojant judriojo ryšio technologijas, rinkoje, tiek ir galimoje siauresnėje atitinkamoje rinkoje – mažmeninių interneto prieigos paslaugos

¹² 2019 m. liepos 19 d. RRT didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo ataskaita.

¹³ 2019 m. liepos 19 d. RRT didmeninės vietinės prieigos fiksuotoje vietoje rinkos tyrimo ataskaita, 9 psl.

¹⁴ Europos Komisijos 2018 m. liepos 9 d. sprendimas byloje M. 8808 – T-Mobile Austria / UPC Austria, 17 punktą, Europos Komisijos 2015 m. gegužės 19 d. sprendimas byloje Nr. M.7421 Orange / Jazztel, 50 ir 53 punktai.

¹⁵ Europos Komisijos 2015 m. gegužės 19 d. sprendimas byloje M.7421 Orange / Jazztel, 41 ir 49 punktai.

¹⁶ Europos Komisijos 2015 m. gegužės 19 d. sprendimas byloje Nr. M.7421 Orange / Jazztel, 41 ir 56 punktai.

naudojant judriojo ryšio technologijas, kartu su jomis neteikiant pokalbių ir SMS paslaugų, atitinkamoje rinkoje.

(30) Pažymėtina, jog atitinkamų prekių rinkų apibrėžimai nagrinėjamu atveju paliekami atvirais, kadangi nepriklausomai nuo to, koks atitinkamos rinkos apibrėžimas būtų pasirinktas, tai nekeistų nagrinėjamos koncentracijos vertinimo.

Geografinė rinka

(31) Pranešimo apie koncentraciją duomenimis, mažmeninėms judriojo interneto prieigos paslaugoms teikti naudojama infrastruktūra yra išsidėsčiusi visoje Lietuvos teritorijoje. Judriojo interneto paslaugas teikia santykinai nedaug tiekėjų, turinčių tam reikalingą nacionaliniu mastu išplėtotą 4G tinklą, kuriuo paslaugas teikia visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje – UAB „Tele2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir Telia Lietuva, AB kartu turi daugiau nei 90 proc. judriojo interneto rinkos ir konkuruoja nacionaliniu lygiu¹⁷. RRT duomenimis, trijų pagrindinių operatorių 4G tinklo padengiamumas siekia net iki 99 proc. Lietuvos teritorijos – 115 dBm LTE signalo lygyje (silpnas ryšys, ryšys atvirose vietovėse), todėl judriuojū internetu galima naudotis visoje Lietuvoje.

(32) Vartotojai judriojo ryšio internetu gali naudotis visoje Lietuvos teritorijoje, nepriklausomai nuo to, kur šią paslaugą išigijo. Koncentracijoje dalyvaujančių šalių teigimu, mažmeninės interneto prieigos naudojant judriojo ryšio technologijas kainodara skirtinguose Lietuvos miestuose ar regionuose yra identiška.

(33) Remiantis minėtomis aplinkybėmis, geografinė mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo, naudojant judriojo ryšio technologijas, rinka šios koncentracijos nagrinėjimo tikslais apibrėžiama kaip nacionalinė, apimanti Lietuvos Respublikos teritoriją.

(34) Pažymėtina, jog geografinės rinkos apibrėžimas paliekamas atviru, kadangi nepriklausomai nuo to, koks atitinkamos rinkos apibrėžimas būtų pasirinktas, tai nekeistų koncentracijos vertinimo.

3.1.1. Mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo, naudojant judriojo ryšio technologijas, Lietuvoje rinkos struktūra ir rinkos dalys

(35) Lentelėse Nr. 1 ir Nr. 2 pateikiama informacija apie bendrą mažmeninės interneto prieigos paslaugų teikimo, naudojant judriojo ryšio technologijas Lietuvoje rinkos dydį, koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų ir su jais susijusių ūkio subjektų bei jų konkurentų rinkos dalis:

Lentelė Nr. 1

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dydžio įvertinimas pagal pardavimų vertę		
	2017 m.	2018 m.	2019 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
<i>Kontrolę įgyjantis ūkio subjektas</i>			
UAB „Bitė Lietuva“	28,65	27,61	29,92
<i>Su kontrolę įgyjančiu ūkio subjektu susiję ūkio subjektai</i>			
-	-	-	-
<i>Ūkio subjektas, kurio kontrolę įgyjama</i>			
Mezon verslas	4,34	3,79	3,02
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	32,99	31,4	32,94
<i>Konkurentai</i>			
Telia Lietuva, AB	32,62	28,95	26,41
UAB „TELE2“	33,58	38,91	39,99
Bendras rinkos dydis	100	100	100

Šaltinis: Pranešimas apie koncentraciją, Ryšių reguliavimo tarnybos duomenys.

¹⁷ RRT elektroninių ryšių veiklos 2019 m. IV ketvirčių ataskaita, 65 lentelė.

Lentelė Nr.2

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dydžio įvertinimas pagal pardavimų apimtį (aktyvių SIM kortelių skaičių)		
	2017 m.	2018 m.	2019 m.
	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)	Rinkos dalis (proc.)
<i>Kontrolę įgyjantis ūkio subjektas</i>			
UAB „Bitė Lietuva“	28,4	28,2	29,3
<i>Su kontrolę įgyjančiu susiję ūkio subjektai</i>			
-	-	-	-
<i>Ūkio subjektas, kurio kontrolę įgyjama</i>			
Mezon verslas	2,6	2,6	2,4
<i>Su ūkio subjektu, kurio kontrolę įgyjama, susiję ūkio subjektai</i>			
-	-	-	-
Koncentracijoje dalyvaujantys ūkio subjektai kartu	31	30,8	31,7
<i>Konkurentai</i>			
Telia Lietuva, AB	31,2	28,5	28,5
UAB „TELE2“	35,8	39,0	38,2
Bendras rinkos dydis	100	100	100

Šaltinis: Pranešimas apie koncentraciją, Ryšių reguliavimo tarnybos duomenys.

(36) Atsižvelgiant į pateiktus duomenis matyti, jog Lietuvoje šiuo metu veikia trys dideli mobilus tinklo operatoriai – UAB „Bitė Lietuva“, Telia Lietuva, AB ir UAB „Tele2“, kiekvienas kurių turi apie 30–40 proc. atitinkamos rinkos dalį. Didžiausias atitinkamų paslaugų teikėjas 2017–2019 m. buvo UAB „Tele2“.

3.1.2. Mažmeninių interneto prieigos paslaugų naudojant judriojo ryšio technologijas, kartu su jomis neteikiant pokalbių ir SMS paslaugų, Lietuvoje rinka

(37) Bitė vartotojams siūlo įsigyti šiuos interneto planus, teikiamus judriojo ryšio technologijomis¹⁸: neribotą (duomenų kiekiu ir greičiu) namų internetą, riboto duomenų kiekio kelionių (50GB) ir darbo (200 GB) internetą.

(38) Mezon vartotojams siūlo įsigyti šiuos interneto planus, teikiamus judriojo ryšio technologijomis¹⁹: nešiojamą internetą su duomenų (GB) kiekiu, tačiau ribota sparta (iki 6/15/30 Mb/s), taip pat 4GLTE namų internetą su neribotu duomenų (GB) kiekiu, tačiau ribota sparta (iki 6/15/30 Mb/s).

(39) Atkreiptinas dėmesys, kad visi šie planai teikiami SIM kortelėmis be pokalbių ir SMS paslaugų. Bitė Lietuva atveju pokalbiai ir SMS yra galimi, už juos papildomai sumokant pagal Bitė Lietuva nustatytą kainą už pokalbių minutę ar SMS. Mezon atveju SIM kortelės gali būti naudojamos tik internetui, be galimybės jas naudoti pokalbiams ir (arba) SMS.

(40) Koncentracijos nagrinėjimo metu surinkti duomenys rodo, kad mažmeninio judriojo interneto prieigos paslaugų teikimo, kuomet paslaugos teikiamos be pokalbių ir SMS paslaugų, Lietuvos Respublikoje rinkoje veikia keturi pagrindiniai ūkio subjektai²⁰.

(41) Žemiau pateikiamos koncentracijoje dalyvaujančių, su jais susijusių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų 2017–2019 m. užimamos rinkos dalys teikiant mažmeninio judriojo interneto

¹⁸ Šaltinis: <https://www.bite.lt/internetas> (2020 m. lapkričio 18 d. prieiga).

¹⁹ Šaltinis: <https://www.mezon.lt/nesiojamas-internetas/> (2020 m. lapkričio 18 d. prieiga).

²⁰ RRT elektroninių ryšių sektoriaus periodinių ataskaitų (2019 m. IV ketv. ir 2020 m. II ketv.) duomenimis atitinkamas paslaugas teikusių kitų ūkio subjektų dalis nesiekė 1 proc. visų paslaugų.

prieigos paslaugas, kuomet atitinkamos paslaugos teikiamos be pokalbių ir SMS paslaugų (pagal RRT 2019–2020 m. laikotarpio ataskaitų duomenis (Lentelė Nr.3, **Error! Reference source not found.**)²¹):

Lentelė Nr.3

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dydžio įvertinimas pagal pardavimų vertę, 2017–2019 m.			Rinkos dydžio įvertinimas pagal pardavimų apimtį, 2017–2019 m.		
	Rinkos dalis pagal pardavimo pajamas (Eur)			Rinkos dalis pagal aktyvių SIM kortelių skaičių (vnt.)		
Metai	2017	2018	2019	2017	2018	2019
UAB „Bitė Lietuva“	34,4%	34,8%	40,0%	33,2%	35,1%	39,1%
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	16,1%	14,1%	12,1%	15,8%	13,5%	11,7%
Telia Lietuva, AB	27,2%	21,7%	20,6%	28,8%	23,3%	21,4%
UAB „Tele2“	22,1%	29,2%	27,2%	21,3%	27,4%	27,1%
Kiti	0,3%	0,2%	0,1%	1,0%	0,7%	0,6%
Koncentracijos dalyviai kartu	50,4%	48,8%	52,1%	49,0%	49,3%	50,8%
Bendras rinkos dydis	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Šaltinis. Duomenys gauti iš Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių ryšių sektoriaus periodinių ataskaitų.

Lentelė Nr.4

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	Rinkos dydžio įvertinimas pagal pardavimų vertę, 2020 m. ²²	Rinkos dydžio įvertinimas pagal pardavimų apimtį, 2020 m.
	Rinkos dalis pagal pardavimo pajamas (Eur)	Rinkos dalis pagal aktyvių SIM kortelių skaičių (vnt.)
UAB „Bitė Lietuva“	39,6%	39,1%
AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	11,4%	11,4%
Telia Lietuva, AB	21,9%	20,8%
UAB „Tele2“	27,1%	28,0%
Kiti	0,1%	0,7%
Koncentracijos dalyviai kartu	51,0%	50,5%
Bendras rinkos dydis	100%	100%

Šaltinis. Duomenys gauti iš Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių ryšių sektoriaus periodinių ataskaitų.

(42) Mažmeninio judriojo interneto prieigos paslaugų teikimo, kuomet paslaugos teikiamos be pokalbių ir SMS paslaugų, pardavimų vertę sudaro periodiniai mokėjimai, kuriuos sumoka fiziniai ir juridiniai klientai už gaunamas paslaugas. Pardavimų apimtį sudaro koncentracijos dalyvių ir pagrindinių jų konkurentų aktyvių SIM kortelių skaičius.

(43) Pagal duomenis, pateiktus Ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių ryšių sektoriaus periodinėse ataskaitose, bendra koncentracijos dalyvių rinkos dalis atitinkamoje rinkoje 2019–2020 m. pagal pardavimų vertę (pajamas) siekia 51,0–52,1 proc., o pagal pardavimų apimtį (aktyvių SIM kortelių skaičių) – 50,5–50,8 proc.

²¹ RRT elektroninių ryšių sektoriaus periodinių ataskaitų rinkos dalių duomenys iš esmės nesiskyrė nuo Konkurencijos tarybos duomenų, surinktų apklausos rinkoje veikiančius ūkio subjektus (2017–2019 m. rinkos dalių skirtumai siekė 0,2–3,1 proc. p.).

²² Lentelėje yra pateikiamos rinkos dalys pagal RRT elektroninių ryšių periodinių ataskaitų 2020 m.. II ketvirčio duomenis..

(44) Konkurencijos tarybos atlikta rinkos dalių analizė rodo, kad Mezon rinkos dalys pagal pardavimo pajamas ir apimtis teikiant nagrinėjamas paslaugas yra mažiausios – 11,7–12,1 proc. 2019 m. ir 11,4 proc. 2020 m., ir yra 1,7–1,8 kartų mažesnės nei kito mažiausią rinkos dalį turinčio konkurento Telia Lietuva, AB. Telia Lietuva, AB 2019-2020 m. rinkos dalis siekia 20,6–21,9 proc. pagal pajamas ir 20,8–21,4 proc. pagal aktyvių SIM kortelių skaičių, kito konkurento UAB „Tele2“ 2019–2020 m. rinkos dalis siekia 27,1–27,2 proc. pagal pajamas ir 27,1–28,0 proc. pagal aktyvių SIM kortelių skaičių. Papildomai pažymėtina, kad 2017–2019 m. laikotarpiu Mezon užimama atitinkamos rinkos dalis pagal pajamas sumažėjo 4 proc., o pagal aktyvių SIM kortelių skaičių sumažėjo 4,1 proc.

(45) Pažymėtina, kad pagal duomenis, pateiktus Ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių ryšių sektoriaus periodinėse ataskaitose, 2017–2019 m. laikotarpiu atitinkamos rinkos augimas pagal pardavimų vertę (pajamas) sudarė 47 proc., o pagal pardavimų apimtį (aktyvių SIM kortelių skaičių) – 54 proc.

(46) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 24 punkte nurodyta, kad susijungimas gali labai apriboti veiksmingą konkurenciją rinkoje, jei pašalina svarbius konkurencijos suvaržymus vienam ar keliems pardavėjams, kurių įtaka rinkoje dėl to išauga. Labiausiai tiesioginis susijungimo padarinys būtų konkurencijos tarp susijungiančių įmonių panaikinimas. Vienas iš veiksnių, vertinant galimą susijungimo poveikį konkurencijai, yra susijungiančių įmonių konkurencinio artumo vertinimas. Remiantis Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 29 punktu, vienas iš būdų susijungiančių įmonių artimumui įvertinti yra nukreipimo koeficientų analizė. Nukreipimo koeficientai parodo, kokia dalis vieno iš koncentracijos dalyvių prarastų pardavimų yra perimama kito koncentracijos dalyvio arba kitų atitinkamos rinkos dalyvių. Europos Komisija tokio pobūdžio analizę yra taikiusi telekomunikacijų sektoriaus susijungimų sprendimuose²³.

(47) Konkurencijos taryba įvertino nukreipimų koeficientą naudodama nagrinėjamos paslaugos teikėjų Konkurencijos tarybai pateiktus 2017–2019 m. duomenis apie kiekvieno jų vartotojų (klientų) pasirašytas ir nutrauktas sutartis²⁴.

(48) Žemiau pateikiama koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų ir pagrindinių jų konkurentų 2019 m. nukreipimo koeficientų matrica mažmeninio judriojo interneto prieigos paslaugų teikimo, kuomet paslaugos teikiamos be pokalbių ir SMS paslaugų, atitinkamoje rinkoje:

Lentelė Nr.5

Rinkos dalyvis (pavadinimas)	I Bite	I Mezon	I Telia	I Tele2	Viso
Metai	2019				
Iš Bite	NA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	100%
Iš Mezon	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	NA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	100%
Iš Telia	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	NA	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	100%
Iš Tele2	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	[KOMERCINĖ PASLAPTIS]%	NA	100%

Šaltinis. Konkurencijos tarybos duomenų, surinktų apklausus rinkoje veikiančius ūkio subjektus, analizės rezultatai

²³ Komisijos 2014 m. birželio 2 d. sprendimas byloje Nr. M.7018 – Hutchison 3G Austria/ Orange Austria, 256–288 punktai
Komisijos 2014 m. gegužės 28 d. sprendimas byloje Nr. M.6992 – Hutchison 3G UK / Telefonica Ireland, 588–628 punktai
Komisijos 2012 m. gruodžio 12 d. sprendimas byloje Nr. M.6497 – Telefónica Deatschalnd / E-Plus, 180–189 punktai

²⁴ Telia pateikė 2018.07–2020.07 laikotarpio informaciją. Atsižvelgiant į kitų ūkio subjektų duomenis, nukreipimo koeficientų analizėje buvo naudojami 2017 – 2019 m. laikotarpio Bite, Mezon ir Tele2 pateikti duomenys ir 2018.07–2019.12 laikotarpio Telia pateikti duomenys.

(49) Mažmeninio judriojo interneto prieigos paslaugų teikimo, kuomet paslaugos teikiamos be pokalbių ir SMS paslaugų, rinkos 2019 m. nukreipimo koeficientų analizė rodo, kad nukreipimo koeficientas iš Bitės į Mezon siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o iš Mezon į Bitę – [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. Pažymėtina, kad pagal nukreipimo koeficientų analizės rezultatus nustatyta, kad Bitė ir Mezon nėra vienas kito artimiausi konkurentai. Artimiausias Bitė ir Mezon konkurentas yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS] – nukreipimo koeficientas iš Bitės į [KOMERCINĖ PASLAPTIS] siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc., o nukreipimo koeficientas iš Mezon į [KOMERCINĖ PASLAPTIS] siekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc.

(50) Atlikus 2017 m. ir 2018 m. nukreipimo koeficientų analizę, nustatyta, kad nurodytais laikotarpiais Bitė ir Mezon taip pat nebuvo artimiausi vienas kito konkurentai²⁵.

(51) Pažymėtina, kad net ir tuo atveju, kai 2017–2019 m. laikotarpio nukreipimo koeficientai yra vertinami privačių ir verslo klientų grupėms atskirai, Konkurencijos tarybos išanalizuoti duomenys rodo, kad Bitė ir Mezon nėra artimiausi vienas kito konkurentai.

(52) Europos Komisijos praktikoje, siekiant nustatyti, ar nagrinėjamos rinkos dalyviai yra artimi konkurentai, nukreipimo koeficientai yra lyginami su nukreipimo koeficientais, apskaičiuotais naudojant rinkos dalyvių rinkos dalių duomenis (toliau – palyginamieji nukreipimo koeficientai)²⁶.

(53) Atlikus papildomą analizę, kurios metu dviem būdais²⁷ apskaičiuoti nukreipimo koeficientai buvo palyginti su palyginamaisiais nukreipimo koeficientais, nustatyta, kad Bitė ir Mezon nėra vienas kito artimiausi konkurentai nepriklausomai nuo to, kokius duomenis (pajamas ar aktyvių SIM kortelių skaičių) naudojant buvo apskaičiuoti palyginamieji nukreipimo koeficientai. Taigi, darytina išvada, kad Bitė daro mažesnę konkurencinį spaudimą Mezon, nei suponuoja Bitės 2017–2019 m. nagrinėjamos rinkos dalys, bei Mezon daro mažesnę konkurencinį spaudimą Bitei, nei suponuoja Mezon 2017–2019 m. nagrinėjamos rinkos dalys, nepriklausomai nuo to, ar palyginamieji nukreipimo koeficientai buvo apskaičiuoti naudojant pajamas ar aktyvių SIM kortelių skaičių.

(54) Horizontalių susitarimų vertinimo gairių 28 punkte nurodyta, jog kuo labiau susijungiančių įmonių produktai gali būti tarpusavyje pakeičiami, tuo didesnė tikimybė, kad susijungiančios įmonės žymiai pakels kainas, o faktas, kad šalių varžymasis buvo svarbus konkurencijos rinkoje šaltinis, gali būti pagrindinis veiksnys analizėje. Apibendrinant atliktos konkurentų artimumo analizės rezultatus yra daroma išvada, jog koncentracijos dalyviai nėra vienas kito artimiausi konkurentai mažmeninių interneto prieigos paslaugų naudojant judriojo ryšio technologijas, kartu su jomis neteikiant pokalbių ir SMS paslaugų, Lietuvoje rinkoje.

(55) Pažymėtina, kad kitos poveikio konkurencijai nagrinėjamose rinkose vertinimui reikšmingos aplinkybės nagrinėjamos toliau Nutarime.

²⁵ Net ir tuo atveju, kai iš duomenų, naudojamų nukreipimo koeficientams apskaičiuoti, buvo pašalinti atvejai, kai perėję vartotojai kartu pasirašydavo ir sutartis dėl judriojo interneto prieigos paslaugų, kuomet paslaugos teikiamos su pokalbiais ir SMS, išvados iš esmės nesikeičia, kadangi 2017 – 2019 m. Bite ir Mezon nebuvo vienas kito artimiausi konkurentai.

²⁶ Komisijos 2014 m. birželio 2 d. sprendimas byloje Nr. M.7018 – 273-288 punktai

Komisijos 2012 m. gruodžio 12 d. sprendimas byloje Nr. M.6497 – 184-189 punktai

²⁷ Pašalinant ir nepašalinant atvejus, kai perėję vartotojai kartu pasirašydavo ir sutartis dėl judriojo interneto prieigos paslaugų, kuomet paslaugos teikiamos su pokalbiais ir SMS.

4. Radijo dažnių (kanalų) koncentracija

(56) Judriojo ryšio (įskaitant mažmeninės interneto prieigos paslaugas naudojant judriojo ryšio technologijas) ir belaidžio fiksuotojo ryšio (įskaitant Mezon WiFi) paslaugas yra teikiamos naudojant radijo dažnius (kanalus)²⁸.

(57) Tiek Europos Komisija, tiek Jungtinių Amerikos Valstijų Federalinė Ryšių Komisija²⁹, nagrinėdamos įmonių susijungimus, savo praktikoje yra vertinę kokį poveikį konkurencijai judriojo ryšio paslaugų rinkoje daro radijo dažnių (kanalų) koncentracija.

(58) Siekdama užtikrinti veiksmingą radijo dažnių (kanalų) naudojimą ir išvengti radijo trukdžių tarp radijo bangomis veikiančių radijo ryšio įrenginių, galinių įrenginių ir kitų, palydovinių ir antžeminių, radijo ryšio sistemų, Ryšių reguliavimo tarnyba nustato radijo dažnių (kanalų) paskirtį, naudojimo būdus ir sąlygas. Radijo dažniai (kanalai) Lietuvos Respublikoje yra valdomi pagal Nacionalinę radijo dažnių paskirstymo lentelę³⁰, Ryšių reguliavimo tarnybos, vadovaujantis Nacionaline radijo dažnių paskirstymo lentele, tvirtinamą radijo dažnių (kanalų) naudojimo planą ir radijo ryšio plėtros planus bei atsižvelgiant į atitinkamas tarptautines sutartis ir (arba) susitarimus³¹. Nacionalinėje radijo dažnių paskirstymo lentelėje ir radijo dažnių naudojimo plane nustatyta, kokios paskirties ir kurios radijo dažnių juostos gali būti naudojamos be atskiro Ryšių reguliavimo tarnybos leidimo, o kurios – tik gavus Ryšių reguliavimo tarnybos leidimą naudoti radijo dažnius (kanalus).

(59) Leidimų skaičius gali būti ribojamas, kad būtų užtikrintas efektyvus radijo dažnių (kanalų) naudojimas, taip pat kai kiti konkretūs elektroninių ryšių ištekliai turi išskirtinę ekonominę vertę ir (ar) yra neišvengiamas elektroninių ryšių išteklių trūkumas ir tai yra pateisinama proporcingumo principu³².

(60) Pranešime apie koncentraciją³³ nurodyta, kad mažmeninės interneto prieigos paslaugas naudojant judriojo ryšio technologijas yra teikiamos naudojantis radijo dažniais (kanalais), kurių kiekis yra ribotas, jų paskirstymą Lietuvoje organizuoja ir prižiūri Ryšių reguliavimo tarnyba. Norėdamas gauti reikalingą radijo dažnį, ūkio subjektas turi teikti paraišką Ryšių reguliavimo tarnybai dėl radijo dažnių (kanalų) skyrimo arba dalyvauti Ryšių reguliavimo tarnybos organizuojamuose viešuosiuose konkursuose. Viešieji konkursai yra organizuojami tokiu atveju, kuomet Ryšių reguliavimo tarnyba gauna daugiau paraiškų, nei yra numatyta skirti radijo dažnių (kanalų), todėl jie yra suteikiami viešojo konkurso tvarka. Jeigu radijo dažnių naudojimas reglamentuojamas tiesioginio taikymo Europos Sąjungos teisės aktuose, Ryšių reguliavimo tarnyba skelbia aukcioną.

(61) Kaip nurodyta Pranešime apie koncentraciją, norint teikti mobilaus interneto prieigos paslaugas, yra būtina turėti tam reikalingas licencijas, dažnių spektrą ir infrastruktūrą. Tiek Bitė Lietuva, tiek ir Mezon nuolat investuoja į LTE ir WiFi tinklo kūrimą ir pajėgumų didinimą, dalyvauja Ryšių reguliavimo tarnybos organizuojamuose viešuosiuose konkursuose ar aukcionuose dėl teisės naudoti radijo dažnius³⁴.

²⁸ Radijo ryšio kanalas – radijo dažnių juosta nustatyta techninių priemonių ir radijo bangų sklidimo aplinkos visumai, skirta tam tikrai informacijai perduoti ir priimti (Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 3 straipsnio 42 dalis). Radijo dažniai (kanalai) priskiriami elektroninių ryšių ištekliams (Elektroninių ryšių įstatymo 3 straipsnio 13 dalis).

²⁹ Angl. *Federal Communications Commission*.

³⁰ Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintas dokumentas, kuriame nustatomas radijo dažnių paskirstymas radijo ryšio, įskaitant transliavimą, gamybos, mokslo, medicinos ir kitiems poreikiams (Elektroninių ryšių įstatymo 3 straipsnio 29 dalis).

³¹ Elektroninių ryšių įstatymo 48 straipsnio 2 dalis.

³² Elektroninių ryšių įstatymo 51 straipsnio 5 dalis.

³³ Pranešimas apie koncentraciją, 18.2 dalis. Bylos 5 tomas, 128-129 lapai.

³⁴ Pranešimas apie koncentraciją, 12.5 dalis. Bylos 5 tomas, 118-120 lapai.

(62) Pranešime apie koncentraciją taip pat teigiama³⁵, jog teikiant mažmeninės interneto prieigos paslaugas naudojant judriojo ryšio technologijas Lietuvoje yra svarbus LTE tinklo išvystymas Lietuvos teritorijoje ir signalo ryšys. Lietuvos Respublikos teritorijoje mobilaus interneto paslaugas teikiančių ūkio subjektų – UAB „TELE2“, UAB „Bitė Lietuva“ ir Telia Lietuva, AB 4G tinklo padengimas siekia net iki 99 proc. Lietuvos teritorijos – 115 dBm LTE signalo lygyje (silpnas ryšys, ryšys atvirose vietovėse). Taip pat svarbus ir operatoriaus turimų dažnių spektras, nuo kurio priklauso duomenų perdavimo sparta, signalo ryšys.

4.1. Radijo dažnių (kanalų) pasiskirstymas

(63) Bitė, Tele2 ir Telia judriojo ryšio paslaugas (įskaitant mažmeninės interneto prieigos paslaugas naudojant judriojo ryšio technologijas) teikia naudodami radijo dažnius (kanalus), kurių leidimų skaičius yra ribojamas³⁶:

- (a) radijo dažnius (kanalus) iš 791–821 MHz / 832–862 MHz radijo dažnių juostų (toliau – 800 MHz juostos dažniai). Leidimai galioja iki 2030 m. liepos 1 d., kiekvienas ūkio subjektas turi teisę naudoti po 2x10 MHz pločio FDD³⁷ radijo dažnių juostą;
- (b) radijo dažnius (kanalus) iš 880–915 MHz / 925–960 MHz radijo dažnių juostų (toliau – 900 MHz juostos dažniai). Leidimai galioja iki 2032 m. spalio 31 d., kiekvienas ūkio subjektas turi teisę naudoti po 2x11,6 MHz pločio FDD radijo dažnių juostą;
- (c) radijo dažnius (kanalus) iš 1710–1785 MHz / 1805–1880 MHz radijo dažnių juostų (toliau – 1800 MHz juostos dažniai). Leidimai galioja iki 2032 m. spalio 31 d., kiekvienas ūkio subjektas turi teisę naudoti po 2x25 MHz pločio FDD radijo dažnių juostą;
- (d) radijo dažnius (kanalus) iš 1920–1980 MHz / 2110–2170 MHz radijo dažnių juostų (toliau – 2100 MHz juostos dažniai). Leidimai galioja iki 2026 m. pradžios³⁸, kiekvienas ūkio subjektas turi teisę naudoti po 2x19,8 MHz pločio FDD radijo dažnių juostą;
- (e) radijo dažnius (kanalus) iš 2500–2690 MHz radijo dažnių juostos (toliau – 2600 MHz juostos dažniai). Leidimai galioja iki 2027 m. rugpjūčio 29 d., kiekvienas ūkio subjektas turi teisę naudoti po 2x20 MHz pločio FDD radijo dažnių juostą.

(64) Mezon³⁹ mažmeninės interneto prieigos paslaugas naudojant judriojo ryšio technologijas ir (arba) belaidžio fiksuotojo (WiFi) ryšio paslaugas teikia naudodamas šiuos radijo dažnius (kanalus), kurių leidimų skaičius yra ribojamas:

- (a) radijo dažnius (kanalus) iš 2300–2400 MHz radijo dažnių juostos (toliau – 2300 MHz juostos dažniai). Leidimas galioja iki 2029 m. liepos 25 d., Mezon turi teisę naudoti 80 MHz pločio TDD⁴⁰ radijo dažnių juostą;
- (b) 2600 MHz juostos dažnius. Leidimas galioja iki 2030 m. sausio 15 d., Mezon turi teisę naudoti 2x10 MHz pločio FDD radijo dažnių juostą ir 50 MHz pločio TDD radijo dažnių juostą;

³⁵ Pranešimas apie koncentraciją, 18.6 dalis. Bylos 5 tomas, 129 lapas.

³⁶ Ryšių reguliavimo tarnybos informacija apie leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių skaičius yra ribotas [interaktyvus]. <<https://www.rrt.lt/radijo-spektras/radijo-dazniu-naudojimas/leidimai-naudoti-radijo-daznius/>>.

³⁷ Angl. *Frequency Division Duplex* – dažninio dvipusio atskyrimo metodas, kai atsisiuntimo srautas nukreipiamas viena radijo dažnių juostos dalimi, o išsiuntimo – kita radijo dažnių juostos dalimi.

³⁸ Telia leidimas galioja iki 2026 m. vasario 23 d., Bitės leidimas – iki 2026 m. vasario 28 d., Tele2 leidimas – iki 2026 m. kovo 6 d.

³⁹ Įskaitant belaidžio fiksuotojo ryšio (WiFi) paslaugas.

⁴⁰ Angl. *Time Division Duplex* – laikinio dvipusio atskyrimo metodas, kai atsisiuntimo ir išsiuntimo srautai naudoja tą pačią dažnių juostą, tačiau skirtingais laiko tarpais (pavyzdžiui, 70 proc. laiko skiriama perduoti atsisiuntimo srautą, o 30 proc. – išsiuntimo srautą).

(c) radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3600 MHz radijo dažnių juostos (toliau – 3500 MHz juostos dažniai). Leidimai galioja iki 2022 m. spalio 22 d., Mezon turi teisę naudoti 2x28 MHz pločio FDD radijo dažnių juostą;

(d) radijo dažnius (kanalus) iš 3600–3800 MHz radijo dažnių juostos (toliau – 3700 MHz juostos dažniai). Leidimas galioja iki 2027 m. liepos 10 d., Mezon turi teisę naudoti 65 MHz pločio TDD radijo dažnių juostą.

(65) Be to, Mezon belaidžio fiksuojuotojo (WiFi) ryšio paslaugoms teikti taip pat naudoja atskiro Ryšių reguliavimo tarnybos leidimo nereikalaujančius radijo dažnius iš 5,4–5,7 GHz radijo dažnių juostos⁴¹.

(66) Ryšių reguliavimo tarnyba nurodė⁴², jog radijo dažnius (kanalus) turi teisę naudoti tik tas asmuo, kuris nurodytas tarnybos išduotame leidime naudoti konkrečius radijo dažnius (kanalus), o ne visi ūkio subjektą sudarantys asmenys, todėl įvykus radijo dažnių (kanalų) perleidimui iš AB Lietuvos radijo ir televizijos centro UAB „Bitė Lietuva“ dukterinei įmonei UAB „Mezon“, pati UAB „Bitė Lietuva“ neturės teisės naudoti UAB „Mezon“ naudojamų radijo dažnių (kanalų).

(67) Mezon dažnių panaudojimo atžvilgiu Bitė nurodė⁴³, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁴⁴. Pirmiausia Bitė planuoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(68) Konkurencijos tarybos surinkta informacija rodo, kad iki koncentracijos Bitė, Mezon, Tele2 ir Telia turi teisę naudoti lentelėje Nr. 6 nurodytas radijo dažnių (kanalų), kurių leidimų skaičius yra ribojamas, dalis.

Lentelė Nr. 6

Bitė, Mezon, Tele2 ir Telia radijo dažnių (kanalų), kurių leidimų skaičius yra ribojamas, dalys iki koncentracijos

Ūkio subjektas	800 MHz		900 MHz		1800 MHz		2100 MHz		2300 MHz		2600 MHz		3500 ir 3700 MHz	
	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis
Bitė	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	-	-
Mezon	-	-	-	-	-	-	-	-	80 MHz TDD	100 proc. ⁴⁵	2x10 MHz FDD ir 50 MHz TDD	37 proc.	2x28 MHz FDD ir 65 MHz TDD	100 proc. ⁴⁶
Tele2	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	-	-
Telia	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	-	-

Šaltinis – parengta Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų, naudojant Ryšių reguliavimo tarnybos skelbiamus duomenis⁴⁷

⁴¹ Bitės atstovų 2020 m. spalio 15 d. elektroninis laiškas. Bylos 12 tomas, 22-24 lapai.

⁴² Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. spalio 14 d. raštas (1 psl.). Bylos 18 tomas, 7 lapas.

⁴³ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (7 psl.) Bylos 7 tomas, 35 lapas.

⁴⁴ Pavyzdžiui, Mezon 4G (LTE) tinklas dengia 73 proc. Lietuvos teritorijos (Pranešimas apie koncentraciją, 30 psl.).

⁴⁵ Skaičiuojant nuo paskirstytų radijo dažnių (kanalų).

⁴⁶ Skaičiuojant nuo paskirstytų radijo dažnių (kanalų).

⁴⁷ Ryšių reguliavimo tarnybos informacija apie leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių skaičius yra ribotas [interaktyvus]. <<https://www.rrt.lt/radijo-spektras/radijo-dazniu-naudojimas/leidimai-naudoti-radijo-daznius/>>.

(69) Elektroninių ryšių veiklos reguliavimas grindžiamas technologinio neutralumo principu⁴⁸. Atsižvelgiant į tai ir į teisiniu reglamentavimu⁴⁹ numatytą galimybę keisti radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygas, visi Mezon naudojami radijo dažniai (kanalai), kurių leidimų skaičius yra ribojamas, potencialiai gali būti įtraukti vertinant mažmeninės interneto prieigos paslaugas naudojant judriojo ryšio technologijas, net jei tam tikri radijo dažniai (kanalai) šiuo metu yra naudojami belaidžio fiksautojo (WiFi) ryšio paslaugoms teikti. Tokiu atveju iki koncentracijos Bitė, Tele2 ir Telia turi teisę iš viso naudoti po 173 MHz radijo dažnių (kanalų) penkiose dažnių juostose (po 22 proc. visų dažnių) mažmeninėms interneto prieigos paslaugoms naudojant judriojo ryšio technologijas teikti, o Mezon – 271 MHz radijo dažnių (kanalų) keturiose dažnių juostose (34 proc. visų dažnių). Nevertinant radijo dažnių (kanalų), kuriuos Mezon naudoja belaidžio fiksautojo (WiFi) ryšio paslaugoms teikti ir (arba) kurių galimai nepanaudoja dėl atitinkamų dažnių nepalaikančios Mezon klientų įrangos arba Ryšių reguliavimo tarnybos nustatytų apribojimų⁵⁰, iki koncentracijos Bitė, Tele2 ir Telia turi teisę iš viso naudoti po 24,6 proc. visų dažnių, o Mezon – apie 26 proc.

Dėl Mezon valdomų 3500 ir 3700 MHz radijo dažnių (kanalų)

(70) Mezon naudojamų 3500 ir 3700 MHz radijo dažnių (kanalų) atžvilgiu papildomai paminėtina, kad Ryšių reguliavimo tarnyba, įgyvendindama Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių priemonių plano⁵¹ 1.1 ir 1.2 papunkčius, artimiausiu metu planuoja paskelbti aukcionus suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 694–790 MHz (toliau – 700 MHz), 3400–3800 MHz radijo dažnių juostų, o nustatčius, kad yra poreikis (gavus operatorių prašymą) – ir iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos: aukcionus suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz radijo dažnių juostos planuojama skelbti šiais metais, iš 3400–3800 MHz – 2021 m., o iš 24,25–27,5 GHz – po 2023 m.⁵²

(71) Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano projekto⁵³ 8 punkte numatyta, kad Mezon naudojamus 3500 MHz juostos dažnius (3466–3494 MHz ir 3566–3594 MHz) Ryšių reguliavimo tarnyba ne vėliau kaip per 7 mėnesius nuo plano patvirtinimo dienos pakeis radijo dažniais (kanalais) iš 3600–3605 MHz ir 3670–3700 MHz radijo dažnių juostų⁵⁴, nustatydama jų naudojimo terminą iki 2027 m. liepos 10 d. Projekto 11 punkte numatyta, kad kiekvienam aukciono laimėtojui (įskaitant su juo susijusius asmenis) gali būti suteikta teisė naudoti radijo dažnius (kanalus) tik iš vienos iš šių radijo dažnių juostų: 3400–3500 MHz, 3500–3600 MHz, 3600–3700 MHz arba 3700–3800 MHz. Pagal projekto 12 punkto nuostatas tuo atveju, jei aukciono suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) laimėtojas yra Mezon leidimų turėtojas ir jo laimėti radijo dažniai (kanalai) yra iš 3400–3500 MHz, 3500–3600 MHz arba 3700–3800 MHz radijo dažnių juostos, šie radijo dažniai (kanalai) šiam aukciono laimėtojui gali būti skiriami tik tuo atveju, jei jis atsisako teisės naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3600–3700 MHz radijo dažnių juostos.

⁴⁸ Elektroninių ryšių įstatymo 2 straipsnio 1 ir 2 dalys.

⁴⁹ Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 6 d. įsakymas Nr. 1V-854 „Dėl Radijo dažnių (kanalų) skyrimo ir naudojimo taisyklių patvirtinimo“.

⁵⁰ Bitės atstovų 2020 m. spalio 16 d. elektroninis laiškas.

⁵¹ Patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 3 d. nutarimu Nr. 577 „Dėl Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių patvirtinimo“.

⁵² Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. spalio 14 d. raštas (5 psl.). Bylos 18 tomas, 11 lapas.

⁵³ Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl Radijo ryšio plėtros 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano patvirtinimo projektas [interaktyvus]. <<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/cb09fc60462e11e98bc2ba0c0453c004>>.

⁵⁴ T. y. 121 MHz pločio radijo dažnių juosta, susidedanti iš 2x28 MHz suporuotų radijo dažnių juostų 3500 MHz dažnių juostoje ir 65 MHz radijo dažnio juostos 3700 MHz dažnių juostoje, būtų pakeista į vientisą 100 MHz pločio radijo dažnių juostą 3700 MHz dažnių juostoje.

(72) Ryšių reguliavimo tarnyba nurodė⁵⁵, jog siekdama skatinti konkurenciją teikiant elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, ir tolesniuose projekto variantuose planuoja numatyti nuostatas, pagal kurias vienam ūkio subjektui (įskaitant visus jį sudarančius asmenis) būtų leidžiama naudoti radijo dažnius (kanalus) tik iš vienos šių radijo dažnių juostų: 3400–3500 MHz, 3500–3600 MHz, 3600–3700 MHz arba 3700–3800 MHz.

(73) Atsižvelgiant į tai, įvykus aukcionui pagal Ryšių reguliavimo tarnybos planuojamas sąlygas ir darant prielaidą, kad Bitė dalyvautų šiame aukcione, po jo radijo dažnių (kanalų) dalys pasiskirstytų taip, kaip nurodoma lentelėje Nr. 7.

Lentelė Nr. 7

Bitė, Mezon, Tele2 ir Telia radijo dažnių (kanalų), kurių leidimų skaičius yra ribojamas, dalys po aukciono

Ūkio subjektas	800 MHz		900 MHz		1800 MHz		2100 MHz		2300 MHz		2600 MHz		3500 ir 3700 MHz	
	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis
Bitė	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	100 MHz TDD	33,3 proc.
Mezon	-	-	-	-	-	-	-	-	80 MHz TDD	100 proc. ⁵⁶	2x10 MHz FDD ir 50 MHz TDD	37 proc.	-	-
Tele2	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	100 MHz TDD	33,3 proc.
Telia	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	100 MHz TDD	33,3 proc.

Šaltinis – parengta Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų, naudojant Ryšių reguliavimo tarnybos skelbiamus duomenis⁵⁷

(74) Tokiu atveju Bitė, Tele2 ir Telia turėtų teisę iš viso naudoti po 273 MHz radijo dažnių (kanalų) šešiose dažnių juostose (po maždaug 28 proc. visų dažnių) mažmeninėms interneto prieigos paslaugoms naudojant judriojo ryšio technologijas teikti, o Mezon – 150 MHz radijo dažnių (kanalų) dviejose dažnių juostose (apie 15 proc. visų dažnių).

(75) Pažymėtina, kad net Bitei nedalyvaujant aukcione dėl 3400–3800 MHz juostos radijo dažnių, koncentracijoje dalyvaujančių ūkio subjektų galimų naudoti radijo dažnių (kanalų) dalys nepasikeistų, tiesiog tokiu atveju 100 MHz pločio radijo dažnių juostą turėtų teisę naudoti Mezon, o ne Bitė.

4.2. Radijo dažnių naudojimas

(76) Radijo dažnių (kanalų) plotis ir įvairovė daro įtaką ryšio paslaugų įvairovei bei kokybei:

- (a) skirtingo dažnio radijo bangos skiriasi savo fizikinėmis savybėmis – kuo dažnis aukštesnis, tuo jis labiau slopinamas aplinkoje. Judriojo ryšio paslaugų teikėjų veikloje dažniai yra skirstomi į padengimo ir talpumo dažnius – dažniai, žemesni nei 1 GHz, yra vadinami padengimo dažniais, o aukštesni nei 1 GHz – talpumo dažniais⁵⁸;

⁵⁵ Bitės atstovų 2020 m. spalio 5 d. elektroninis laiškas. Bylos 12 tomas, 2 lapas.

⁵⁶ Skaičiuojant nuo paskirstytų radijo dažnių (kanalų).

⁵⁷ Ryšių reguliavimo tarnybos informacija apie leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių skaičius yra ribotas [interaktyvus]. <<https://www.rrt.lt/radijo-spektras/radijo-dazniu-naudojimas/leidimai-naudoti-radijo-daznius/>>.

⁵⁸ Bitės atstovų 2020 m. liepos 3 d. atsakymas (2 psl.). Bylos 5 tomas, 2 lapas.

Vienos bazinės stoties padengimo plotas, pagal gyventojų ir užstatymo tankį (km²)⁵⁹

Dažnis	Tankiai apgyvendintos miesto teritorijos	Miestas	Priemiestis	Kaimo vietovės
450 MHz	5,89	14,71	67,06	871,06
800-900 MHz	2,06	5,15	23,47	304,87
1800 MHz	1,29	4,19	17,19	163,16
2100 MHz	1,10	3,57	14,65	139,06
2500-2600 MHz	0,86	2,78	11,41	108,29
3500-3600 MHz	0,53	1,72	7,06	66,99

Šaltinis – Bitė⁶⁰

- (b) didesnis radijo dažnių juostos plotis leidžia teikti paslaugas didesniai vartotojų, teikti didesnės duomenų perdavimo spartos paslaugas, suteikia galimybę geriau suplanuoti elektroninių ryšių tinklą (tuo pačiu galimas mažesnis bazinių stočių tankis, didesnė galimybė išvengti nepadengtų teritorijų), atsiranda galimybė teikti įvairesnes paslaugas, nes kai kurios paslaugos⁶¹ gali būti teikiamos tik esant pakankamam radijo dažnių juostos pločiui⁶²;
- (c) esant radijo dažnių juostų įvairovei, galima ir paslaugų įvairovė, kadangi naudojant skirtingas radijo dažnių juostas teikiamos skirtingos paslaugos (pavyzdžiui, judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti reikalingi žemesni radijo dažniai; o norint teikti didesnės spartos duomenų perdavimo paslaugas reikalingi aukštesni radijo dažniai)⁶³;
- (d) nuo dažnių juostų skaičiaus priklauso galimybė 4G (ateityje – 5G) technologijoje agreguoti kelis radijo dažnius (kanalus) ir taip suteikti atskiriems vartotojams daug aukštesnę paslaugų kokybę⁶⁴.

(77) Telia teigimu⁶⁵, 3400–3800 MHz radijo dažnių juosta yra pagrindinė dažnių juosta 5G technologijos diegimui – ši juosta yra labiausiai harmonizuota pasauliniu mastu, todėl joje įdiegti 5G technologijas yra lengviausia ir greičiausia, bei sąlyginai pigiausia, kadangi dėl harmonizavimo visi gamintojai siūlo didelį pasirinkimą įrenginių tiek tinklo infrastruktūrai, tiek vartotojų galiniams įrenginiams. Telia taip pat nurodo⁶⁶, jog GSMA⁶⁷ ir Europos Komisijos rekomenduojamas minimalus ištinio 5G kanalo plotis turėtų būtų 80–100 MHz. Telia teigia palaikanti šią rekomendaciją ir pažymi, kad kai kuriose šalyse grupei tenka plėtoti 5G pasinaudojant siauresniais kanalais ir tai yra ekonomiškai neefektyvu, kadangi panaudojami įrenginiai kainuoja tiek pat, nepriklausomai nuo to, ar juose būtų naudojamas maksimalus 100 MHz pločio kanalas, ar, pavyzdžiui, 60 MHz, t. y. 60 proc. resurso.

⁵⁹ Kai teikiama identiška paslauga, pavyzdžiui, naudojama ta pati 4G technologija, dažnių juostos plotis yra 2x20 MHz, duomenų perdavimo sparta yra 50 Mb/s.

⁶⁰ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (4 psl.). Bylos 7 tomas, 32 lapas.

⁶¹ Pavyzdžiui, užsakomosios vaizdo paslaugos (angl. *video on-demand*).

⁶² Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. spalio 14 d. raštas (1-2 psl.). Bylos 18 tomas, 7-8 lapai.

⁶³ Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. spalio 14 d. raštas (2 psl.). Bylos 18 tomas, 8 lapas.

⁶⁴ Telia 2020 m. rugpjūčio 12 d. argumentuota nuomonė (5 psl.). Bylos 11 tomas, 5 lapas.

⁶⁵ Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (1 psl.). Bylos 11 tomas, 34 lapas.

⁶⁶ Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (11 psl.). Bylos 11 tomas, 45 lapas.

⁶⁷ GSM asociacija – judriojo ryšio operatorių tarptautinė asociacija.

(78) Telia nuomone⁶⁸, būtent 3400–3800 MHz ruože Mezon turimų dažnių perdavimas Bitei turėtų didžiausią poveikį konkurencijai, kadangi šio ruožo dažnių turėjimas realiai atveria galimybę plėtoti efektyvias 5G technologijų paslaugas taip sukuriant ženkliai pridėtinę vertę vartotojams ir paslaugų diferencijavimo galimybes.

(79) Tele2 nuomone⁶⁹, 5G technologijos diegimas, o kartu ir vartotojų įrenginių palaikymas, pirmiausiai yra fokusuojamas į 3500 MHz, 700 MHz ir 2,6 GHz dažnių juostas. Teoriškai 2300 MHz ir 2600 MHz dažnių juostos gali būti naudojamos 5G technologijai, bet pirmiausiai didieji bazinių stočių įrangos gamintojai (*Nokia, Ericsson, Huawei*) turi pradėti gaminti įrangą ir atrasti potencialą šiose dažnių juostose. Tuomet, antruoju etapu, turi atsirasti vartotojų galinė įranga, kuri palaiko 2300 MHz ir 2600 MHz dažnių juostas 5G technologijai. Tele2 teigimu, Mezon turimi 2300 MHz ir 2600 MHz dažniai gali būti vertinami kaip neprioritetiniai dažniai, skirti 5G technologijos diegimui.

(80) Koncentracijos dalyvių pateikta informacija rodo, kad ne visos radijo dažnių juostos yra vienodai intensyviai panaudojamos judriojo ryšio operatorių veikloje. Papildomai pažymėtina, kad Mezon 2300 MHz, 3700 MHz ir dalyje 2600 MHz juostos dažnių naudoja TDD metodą, tuo tarpu Bitė, Tele2 ir Telia visuose dažniuose naudoja FDD metodą.

(81) Bitė, vertindama FDD ir TDD metodų panaudojimą Mezon verslo įsigijimo kontekste, nurodė⁷⁰, kad Bitės atveju reikalinga statyti papildomą įrangą tam, kad būtų palaikomas TDD metodas, o Mezon atveju – kad būtų palaikomas FDD metodas. Be to, vertinant pakeičiamumo aspektą, reikėtų papildomai atsižvelgti ir į vartotojų įrenginių dažnių bei technologijų palaikymo ypatybes.

(82) Tele2 pažymėjo⁷¹, kad šiai dienai 4G technologijai yra įrenginių, kaip maršrutizatoriai ar mobilieji telefonai, kurie gali derinti abu metodus – TDD ir FDD. Telia teigimu⁷², Bitei nėra būtina keisti dažnių juostų panaudojimo režimo iš TDD į FDD, abu metodai gali būti taikomi įvairioms ryšio technologijoms plėtoti, įskaitant 5G.

(83) Ryšių reguliavimo tarnyba nurodė⁷³, jog tam tikrais atvejais reikalavimas naudoti konkretų atskyrimo metodą gali būti numatytas atitinkamose radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygose. Tokiu atveju, jei operatorius nori pakeisti savo tinkle naudojamą TDD metodą į FDD ar atvirkščiai, jis turi kreiptis į Ryšių reguliavimo tarnybą dėl atitinkamo radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų keitimo. Ryšių reguliavimo tarnyba priima sprendimą dėl radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų keitimo, susijusio su atskyrimo metodo keitimu, įvertinusi, ar toks keitimas neprieštarautų tarptautiniams įsipareigojimams ir (ar) elektroninių ryšių veiklą reglamentuojantiems teisės aktams. Atlikus tokį keitimą Ryšių reguliavimo tarnyba gali nustatyti papildomas radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygas.

4.3. Bitė ir Tele2 Bendradarbiavimo susitarimas

(84) Kaip jau minėta, Bitė ir Tele2 yra pasirašiusios Bendradarbiavimo susitarimą, kurio pagrindu, be kita ko, planuojama tam tikra Tele2 ir Bitė bendra veikla bei dalijimasis bendrovių turimais radijo dažnių (kanalų) resursais.

(85) Atsižvelgiant į tai, kad įvykus koncentracijai Bitė potencialiai⁷⁴ galėtų disponuoti visais Mezon valdomais dažniais, o įgyvendindama Bendradarbiavimo susitarimą – bendrai naudoti savo ir

⁶⁸ Telia 2020 m. spalio 9 d. raštas (6 psl.). Bylos 11 tomas, 74 lapas

⁶⁹ Tele2 2020 m. spalio 16 d. raštas (1 psl.). Bylos 10 tomas, 42 lapas.

⁷⁰ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (8 psl.). Bylos 7 tomas, 36 lapas.

⁷¹ Tele2 2020 m. spalio 16 d. raštas (1 psl.). Bylos 10 tomas, 42 lapas.

⁷² Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (9 psl.). Bylos 11 tomas, 42 lapas.

⁷³ Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. spalio 14 d. raštas (3 psl.). Bylos 18 tomas, 9 lapas

⁷⁴ Pavyzdžiui, gavusi Ryšių reguliavimo tarnybos leidimą perimti Mezon dažnius ir (arba) pakeisti jų naudojimo sąlygas, taip pat bendrai naudoti savo ir Tele2 dažnius.

Tele2 valdomus dažnius, radijo dažnių (kanalų), kurių leidimų skaičius yra ribojamas, ūkio subjektų valdomų radijo dažnių (kanalų) dalys pasiskirstytą taip, kaip nurodyta lentelėje Nr. 9.

Lentelė Nr. 9.

Bitė (kartu su Mezon), Tele2 ir Telia radijo dažnių (kanalų), kurių leidimų skaičius yra ribojamas, dalys po koncentracijos, Bitei ir Tele2 įgyvendinant Bendradarbiavimo susitarimą

Ūkio subjektas	800 MHz		900 MHz		1800 MHz		2100 MHz		2300 MHz		2600 MHz		3500 ir 3700 MHz (iki 2021 m. numatyto aukciono)	
	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis	Plotis	Dalis
Bitė (kartu su Mezon) ir Tele2	4x10 MHz FDD	66,7 proc.	4x11,6 MHz FDD	66,7 proc.	2x50 MHz FDD	66,7 proc.	4x19,8 MHz FDD	66,7 proc.	80 MHz TDD	100 proc. ⁷⁵	2x20 MHz FDD, 2x30 ⁷⁶ MHz FDD ir 50 MHz TDD	79 proc.	2x28 MHz FDD ir 65 MHz TDD	100 proc. ⁷⁷
Telia	2x10 MHz FDD	33,3 proc.	2x11,6 MHz FDD	33,3 proc.	2x25 MHz FDD	33,3 proc.	2x19,8 MHz FDD	33,3 proc.	-	-	2x20 MHz FDD	21 proc.	-	-

Šaltinis – parengta Konkurencijos tarybos įgaliotų pareigūnų, naudojant Ryšių reguliavimo tarnybos skelbiamus duomenis⁷⁸

(86) Vertindama padengimo aspektą ir dažnių tarpusavio pakeičiamumą, Bitė nurodė⁷⁹: “ [KOMERCINĖ PASLAPTIS] [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. *Esant didesniai nei 1 GHz skirtumui, investicijos į tinklą didėja kelis kartus, todėl Bitė praktiškai nesvarsto dažnių pakeičiamumo dėl itin mažo ekonominio naudingumo*”. Atsižvelgiant į tai ir darant prielaidą, kad 500 MHz ribose esantys dažniai gali būti laikomi pakeičiamais, bendrai vertinant 2100–2600 MHz dažnių juostas Telia dažnių dalis jose sudarytų 20,5 proc. (bendra Bitės, Mezon ir Tele2 dalis – 79,5 proc.). Papildomai apribojus potencialiai pakeičiamus dažnius 2 GHz spektre iki 2300–2600 MHz⁸⁰ dažnių juostų, Telia dažnių dalis sudarytų mažiau nei 15 proc. (bendra Bitės, Mezon ir Tele2 dalis – virš 85 proc.).

(87) Europos Komisija savo praktikoje yra nurodžiusi⁸¹, kad:

- suminis prieinamų dažnių kiekis yra pagrindinis tinklo pajėgumus (angl. *capacity*) lemiantis veiksnys, nuo kurio priklauso, kokį paklausos lygį pasiekęs operatorius turės imtis papildomų, paprastai brangesnių, tinklo pajėgumų didinimo priemonių;
- didesnis besiribojančių dažnių juostų skaičius leidžia užtikrinti tiek didesnės spartos paslaugų teikimą, tiek vidutinės spartos paslaugų tolygesnį teikimą didesnėje teritorijoje, tiek paprastesnį ir pigesnį dažnių spektro koordinavimą bei įrangą.

(88) Pažymėtina, jog nors Mezon 2300 ir 2600 MHz TDD dažniai yra naudojami Mezon klientams aptarnauti, o Bitei ir Tele2 įgyvendinant Bendradarbiavimo susitarimą bendrai naudojami

⁷⁵ Skaičiuojant nuo paskirstytų radijo dažnių (kanalų).

⁷⁶ Potencialus plotis, jei Bitė (kaip juridinis asmuo) perimtų Mezon (kaip juridinio asmens) dažnius.

⁷⁷ Skaičiuojant nuo paskirstytų radijo dažnių (kanalų).

⁷⁸ Ryšių reguliavimo tarnybos informacija apie leidimus naudoti radijo dažnius (kanalus), kurių skaičius yra ribotas [interaktyvus]. <<https://www.rrt.lt/radijo-spektras/radijo-dazniu-naudojimas/leidimai-naudoti-radijo-daznius/>>.

⁷⁹ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (5 psl.). Bylos 7 tomas, 33 lapas.

⁸⁰ Atsižvelgiant į tai, kad 2100-2600 MHz dažnių juostos faktiškai apima dažnius nuo 1920,3 MHz iki 2690 MHz, t. y. daugiau nei 500 MHz spektrą.

⁸¹ Byla COMP/M.5650 – T-MOBILE/ORANGE, 114 punktas.

dažniai aptarnautų abiejų operatorių klientus, galimybė naudoti papildomus dažnius ir (arba) apjungti dažnius reikšmingai padidina tinklo pajėgumus. Pavyzdžiui, Bitė nurodė⁸², jog atlikus analizę Bendradarbiavimo susitarimo kontekste, naudojant abiejų operatorių dažnius bendrai, vidutiniškai gautas apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. talpumo padidėjimas tinkle.

(89) Bitė taip pat pateikė⁸³ hipotetinį vertinimą, kokią įtaką ryšio spartai galėtų turėti Bitės ir Mezon tinklų apjungimas, bendros įrangos bei dažnių naudojimas. Vertinimo rezultatai rodo, jog atskirai veikiančių operatorių duomenų spartai neviršijant [KOMERCINĖ PASLAPTIS], apjungtų tinklų sparta galėtų pasiekti iki [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tokia sparta būtų [KOMERCINĖ PASLAPTIS] pagal Ryšių reguliavimo tarnybos matavimų rezultatus.

(90) Tuo tarpu Telia pažymėjo⁸⁴, jog resursų apjungimas⁸⁵ yra visuomet vienareikšmiškai optimalus sprendimas siekiant kuo efektyviau aptarnauti bet kokius srautus: ar tai būtų balsinių skambučių srautai, ar duomenų srautai, ar bet kokie kiti srautai. Visi srautai turi savo netolygumą, atsitiktinių ar dėsningų svyravimų, tad apjungiant atskirus srautus į vieną ir aptarnaujant juos per vieną išplėstą jungtinį resursą, pasiekiamas srautų netolygumo statistinis išlyginimas, ir vartotojas patiria gerėjančią aptarnavimo kokybę.

(91) Kaip rodo surinkta informacija, duomenų perdavimo apimtys judriojo ryšio tinkluose auga labai sparčiai, todėl tinklo pajėgumų svarba nuolat didėja. Telia duomenimis⁸⁶, per paskutinius trejus metus perduotų duomenų kiekis išaugo [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Bitė ir Tele2 Bendradarbiavimo susitarimo dokumentuose⁸⁷ prognozuoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(92) Atkreiptinas dėmesys, kad Bendradarbiavimo susitarimas vertinamas kaip planuojamas tikėtinas būsimas pokytis rinkoje, tačiau Konkurencijos taryba koncentracijos nagrinėjimo procedūros metu nevertino Bendradarbiavimo susitarimo atitikties Konkurencijos įstatymo reikalavimams.

4.4. Alternatyvios (ne dažniais grįstos) galimybės plėsti tinklo pajėgumus ir gerinti paslaugų kokybę

(93) Pranešimo apie koncentraciją teikimo metu Bitė buvo nurodžiusi dvi tinklo pajėgumų plėtros alternatyvas – papildomus dažnių išteklius ir naujų bazinių stočių statymą⁸⁸:

„Norint garantuoti paslaugų kokybę, reikia arba tankinti bazinių stočių tinklą, arba didinti turimų dažnių kiekį. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

[KOMERCINĖ PASLAPTIS] Svarbu paminėti, jog bazinių stočių statybai yra taikomi įvairūs apribojimai, pavyzdžiui, jų negalima statyti gamtos draustiniuose, nacionaliniuose parkuose, reikalinga gauti leidimus, gyventojų raštiškus sutikimus. [KOMERCINĖ PASLAPTIS].“

(94) Bitė taip pat nurodė⁸⁹, jog „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“.

(95) Koncentracijos nagrinėjimo metu Bitė Konkurencijos tarybai nurodė⁹⁰ šias papildomas alternatyvas tinklo pajėgumams plėsti ir paslaugų kokybei gerinti:

(a) naujų mažų celių įrengimas arba duomenų srauto „nukrovimas“ į WiFi arba kitas technologijas;

⁸² Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 28 d. raštas (6 psl.). Bylos 7 tomas, 148 lapas.

⁸³ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (7 psl.). Bylos 7 tomas, 35 lapas.

⁸⁴ Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (10 psl.). Bylos 11 tomas, 44 lapas.

⁸⁵ Angl. *Pooling*.

⁸⁶ Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (6 psl.). Bylos 11 tomas, 39 lapas.

⁸⁷ [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

⁸⁸ Bitės atstovų 2020 m. liepos 3 d. atsakymas (26 psl.). Bylos 5 tomas, 26 lapas.

⁸⁹ Bitės atstovų 2020 m. liepos 28 d. elektroninis laiškas. Bylos 6 tomas, 17 lapas.

⁹⁰ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (2–3 psl.). Bylos 7 tomas, 30–31 lapai.

- (b) naujų technologijų naudojimas (MIMO (angl. *multiple-input and multiple-output*) technologija diegiant didesnę skaičių antenų bei siųstuvų, sektorių dalinimo (angl. *sector-split*) technologija).

(96) Taip pat Bitė pažymėjo⁹¹, jog tam tikrose vietovėse Mezon „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Be to, Bitės teigimu⁹², dažnių suteikiami talpumas yra kur kas labiau riboti lyginant su fiksuoto tinklo suteikiamais talpumis, todėl Telia, turėdama didelį fiksuotą tinklą, kuris nėra visiškai apkrautas, turi esminį pranašumą prieš kitus operatorius.

(97) Tiek Ryšių reguliavimo tarnyba, tiek konkurentai (Tele2 ir Telia) pažymėjo, kad įvairios tinklo pralaidumo didinimo alternatyvos nėra vienodai efektyvios.

(98) Ryšių reguliavimo tarnybos teigimu⁹³, įvairūs technologiniai sprendimai galėtų būti laikomi alternatyva radijo dažnių spektro padidinimui, tačiau jų efektyvumas vertintinas kiekvienu atveju individualiai. Ryšių reguliavimo tarnyba taip pat atkreipė dėmesį į tam tikrų alternatyvų taikymą ribojančius aspektus:

- (a) moduliacijos lygio padidinimas (pavyzdžiui, vietoje 128QAM naudojant 256QAM) – taip padidinamas radijo dažnių juostos pralaidumas, tačiau sumažėtų bazinės stoties signalo patikimo priėmimo zona, reikėtų tankinti bazinių stočių išdėstymą, kas ne visais atvejais galima (galimi bazinių stočių tarpusavio radijo trukdžiai);
- (b) dviejų ar daugiau radijo dažnių juostų agregavimui (angl. *carrier aggregation*) reikalinga turėti papildomų tinkamų radijo dažnių juostų;
- (c) bazinių stočių sektorių skaičiaus padidinimas labiau tinkamas kaimo vietovėse;
- (d) kitokios technologijos (pavyzdžiui, WiFi ar fiksuotojo ryšio tinklą) naudojimas labiau tinka patalpose, judriojo ryšio paslaugų teikimas negalimas fiksuotojo ryšio tinklo atveju.

(99) Tele2 nuomone⁹⁴, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Bendrovė taip pat pažymėjo, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Naujų bazinių stočių statybos atžvilgiu Tele2 nurodė, kad leidimų gavimas apsunkina šio metodo pasirinkimą, be to, visuomenėje yra gajus neigiamas požiūris į naujai statomus bokštus. Pastarųjų didelis skaičius neatitinka ir aplinkosauginių principų, dėl ko yra skatintinas bokštų mažinimas. Vertindama kitas alternatyvas Tele2 atkreipė dėmesį į šiuos aspektus:

- (a) tiek MIMO, tiek sektorių dalinimo technologija didina bazinės stoties talpą, bet ne daugiau nei keliasdešimt proc. 4G stoties atveju. Vien šiomis technologijomis nepavyktų kompensuoti naujo dažnio sukūrimo arba naujos stoties pastatymo;
- (b) kanalų apjungimas priklauso nuo vartotojo naudojamos įrangos. Jei ji įgalina apjungti kanalus, tai šis sprendimas yra galimas, tačiau jo panaudojimas nepriklauso nuo operatoriaus;
- (c) naudojant aukštesnio tipo moduliaciją 256QAM talpa taip pat padidinama, tačiau sukurtas talpos prieaugis mažai juntamas, nes 256QAM moduliacijos panaudojimas reikalauja ypatingai kokybiško radijo kanalo, todėl vartotojas turi būti labai arti bazinės stoties.

(100) Telia nurodė⁹⁵ šiuo metu turinti [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bazines stotis maksimalaus apkrautumo zonose [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tolimesnis tokių bazinių stočių talpos plėtimas yra

⁹¹ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (7 psl.). Bylos 7 tomas, 35 lapas.

⁹² Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 8 d. raštas (3 psl.). Bylos 7 tomas, 31 lapas.

⁹³ Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. spalio 14 d. raštas (2 psl.). Bylos 18 tomas, 8 lapas.

⁹⁴ Tele2 2020 m. spalio 16 d. raštas (3-4 psl.). Bylos 10 tomas, 44-45 lapai.

⁹⁵ Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (6 psl.). Bylos 11 tomas, 40 lapas.

įmanomas tikrai kuo greičiau įdiegiant naujas 5G technologijas, naudojančias papildomas dažnių juostas. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Alternatyvų atžvilgiu Telia pažymi⁹⁶:

- (a) mažosios stotys nėra lengvai įrengiamos ir reikalauja nemažų investicijų (lauko stočių atveju tiek statybos reglamentavimas, tiek [KOMERCINĖ PASLAPTIS] yra panašūs į įprastų bazinių stočių), tuo tarpu pastatų viduje įrengiamos stotys yra labiau skirtos pagerinti ryšio sąlygas atitinkamuose pastatuose ir dažnai įrengiamos visų operatorių bendromis pastangomis;
- (b) duomenų srauto „nukrovimas“ per WiFi nepasiteisino. Prieš dešimtmetį Telia pirmtakė TEO daug investavo į viešojo WiFi tinklo plėtrą, tačiau praktinė to tinklo nauda buvo menka, vartotojams buvo sudėtinga prisijungti prie WiFi tinklo, nebuvo garantuojama ryšio kokybė, nenutrūkstamas ryšys. Šiuo metu Telia kaip tik vykdo TEO WiFi tinklo demontavimą;
- (c) MIMO technologijos panaudojimas išties suteikia teorinę galimybę padidinti ryšio kanalo pralaidą ir (arba) ryšio nuotolį (kokybę), tačiau tas padidėjimas priklauso nuo panaudojamų antenų skaičiaus (jų turėtų būti bent 4, kad pasireikštų prasmingas kanalo pralaidos padidėjimas). Praktiniai MIMO privalumai kanalo talpos didinimo prasme atsiskleidžia tikrai 3400–3800 MHz dažnių ruože. Vidutinėse dažnių juostose (1800/2100/2600 MHz) kanalo talpos padidėjimas dėl MIMO panaudojimo yra visai neženklus. Be to, MIMO technologijos panaudojimo prielaida yra ta, kad ir galinis vartotojo įrenginys turės kelias antenas. Šiandien tik brangūs telefonai, t. y. telefonai-flagmanai gali turėti iki keturių antenų ir tokiu būdu pilnai išnaudoti MIMO technologijos privalumus;
- (d) sektorių dalinimas gali būti panaudojamas tik retais atvejais. Korinio tinklo celės ir jas generuojančios bazinės stotys yra išdėstomos pagal tam tikrą loginę schemą, orientuojant celes į žmonių buvimo vietas (gyvenamieji rajonai, keliai). Todėl jei tam tikra celė tampa perkrauta, dažnai ją padalinti neišeina vien dėl to, kad jos padalinimas perpus sukurtų tam tikrą „tektoninį lūžį“, prasto ryšio zoną dviejų naujų celių sandūroje, t. y. būtent ta kryptimi, toje vietovėje, kur to ryšio daugiausia reikia;
- (e) kanalų apjungimo (angl. *Carrier Aggregation*) technologija [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Jei esama stotis tampa perkrauta, būtent kanalų apjungimo panaudojimas leidžia efektyviai spręsti problemą pridėdant naujus dažnius, jei papildomų radijo dažnių (kanalų) panaudojimas galimas. Be to, kaip ir MIMO atveju, kanalų apjungimo technologijos panaudojimo kanalo talpos didinimui efektyvumas priklauso ir nuo to, ar galinis vartotojo įrenginys turės tokį funkcionalumą. Šiandien tik brangesni telefonai gali pilnai išnaudoti kanalų apjungimo privalumus agreguodami iki keturių kanalų į vientisą duomenų perdavimo srautą;
- (f) aukštesnio lygio moduliacijos panaudojimas [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Aukštesnio lygio moduliacija gali būti panaudojama tikrai ypač gero ryšio sąlygomis (esant geram signalo-triukšmo santykiui), todėl realiai tikrai celės viduryje gali pasitaikyti lokalių vietų, kur stacionaraus abonento telefonas patirs stabiliai aukštą signalo-triukšmo santykį, kas leistų sistemai, stebinti ryšio kokybę, automatiškai aktyvuoti aukštesnio lygio moduliaciją.

(101) Fiksuoto tinklo galimai suteikiamų privalumų atžvilgiu Telia nurodė⁹⁷, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Telia taip pat nurodė, jog 2020 m. rugsėjo mėn. duomenimis, apie [KOMERCINĖ

⁹⁶ Telia 2020 m. spalio 9 d. raštas (4-5 psl.). Bylos 11 tomas, 72-73 lapai.

⁹⁷ Telia 2020 m. rugsėjo 11 d. raštas (8 psl.). Bylos 11 tomas, 42 lapas.

PASLAPTIS] proc. privačių Telia mobiliojo tinklo klientų dalis naudojami Telia fiksuoto tinklo paslaugomis.

(102) Ryšių reguliavimo tarnybos duomenimis⁹⁸, pagal interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, vieno paslaugų gavėjo per mėnesį išsiųstų ir priimtų duomenų kiekį (MB) Telia nuo 2019 m. III ketvirčio pirmąją Bitės ir Tele2 atžvilgiu.

(103) Pati Bitė taip pat nurodo⁹⁹, kad alternatyvių technologijų naudojimas yra apribotas konkrečios bazinės stoties dažnių resursais, o juos išnaudojus reikia statyti naują bazinę stotį, nes nebėra resurso talpumų plėtrai. Be to, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

5. Radijo dažnių (kanalų) koncentracijos vertinimas

(104) Vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalimi, Konkurencijos taryba nagrinėdama pranešimus apie koncentraciją vertina ar dėl koncentracijos bus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis arba itin apribota konkurencija. Tais atvejais, kai nustatoma, jog nagrinėjama koncentracija gali sukurti ar sustiprinti dominuojančią padėtį arba itin apriboti konkurenciją atitinkamoje rinkoje, koncentracija gali būti leidžiama tik nustačius tam tikras koncentracijos vykdymo sąlygas ar įpareigojimus, būtinas užkirsti kelią minėtų neigiamų padarinių konkurencijai atsiradimui.

(105) Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 9 punkte nurodyta, kad vertinant susijungimo padarinius konkurencijai, lyginamos konkurencinės sąlygos, kurios atsirastų dėl nagrinėjamo sandorio su sąlygomis, kurios egzistuotų be tokio sandorio ir nors daugeliu atvejų konkurencinės sąlygos, egzistuojančios koncentracijos metu, yra tinkamas lyginimo pagrindas susijungimo padariniams įvertinti, tačiau tam tikromis aplinkybėmis yra atsižvelgiama į būsimus pokyčius rinkoje, kuriuos galima pagrįstai numatyti¹⁰⁰. Kaip nurodyta Horizontalių susijungimų vertinimo gairių 24 punkte, susijungimas gali labai apriboti veiksmingą konkurenciją rinkoje, jei pašalina svarbius konkurencijos suvaržymus vienam ar keliems pardavėjams, kurių įtaka rinkoje dėl to išauga.

(106) Nagrinėjamu atveju svarbu pažymėti tai, jog Bitė ne tik ketina įsigyti Mezon verslo kontrolę, tačiau taip pat yra sudariusi Bendradarbiavimo susitarimą, kuris, be kita ko, apima ir ketinimą bendrai naudotis susitarimo šalių turimais dažnių resursais.

(107) Konkurencijos tarybos atliktas nagrinėjimas rodo, kad įvykus koncentracijai Bitė potencialiai galės disponuoti visais Mezon valdomais dažniais, o įgyvendindama Bendradarbiavimo susitarimą – bendrai naudoti tiek savo, tiek ir Tele2 valdomus dažnius. Tokiu atveju dėl koncentracijos Bitė įgytų teisę naudoti 100 proc. visų paskirstytų 2300 MHz juostos dažnių ir 79 proc. 2600 MHz juostos dažnių. Dėl potencialaus tarpusavio pakeičiamumo šiuos dažnius vertinant bendrai, Bitės galima naudoti 2300–2600 MHz dažnių dalis siektų apie 85 proc. (230 MHz).

(108) Dėl Bendradarbiavimo susitarimo, nevertinant Mezon dažnių, visose dažnių juostose Bitė kartu su Tele2 galėtų naudoti du trečdalius visų judriojo ryšio operatoriams¹⁰¹ suteiktų radijo dažnių (kanalų). Bitės ir Tele2 analizė Bendradarbiavimo susitarimo kontekste rodo, jog naudojant abiejų operatorių dažnius bendrai, vidutiniškai gautas apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. talpumo padidėjimas tinkle, nepaisant to, kad minėti dažniai būtų panaudojami abiejų bendrovių klientams aptarnauti. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Mezon dažniai taip pat papildomai didintų Bitės ir

⁹⁸ 2020 m. II ketvirtį vykdytos elektroninių ryšių veiklos ataskaita pagal elektroninių ryšių tinklų ir (arba) paslaugų teikėjų pateiktą informaciją, 79 lentelė [interaktyvus]. <https://www.rrt.lt/wp-content/uploads/2020/09/Ataskaita_2020_II_ketvirtis.pdf>.

⁹⁹ Bitės atstovų 2020 m. rugsėjo 28 d. raštas (5, 7 psl.). Bylos 7 tomas, 47, 49 lapai.

¹⁰⁰ Europos Komisijos sprendimas byloje M.7758-HUTCHISON 3G ITALY / WIND / JV, (585) pastraipa, Europos Komisijos sprendimas byloje M.7612 - HUTCHISON 3G UK / TELEFONICA UK, (684) pastraipa.

¹⁰¹ Bitė, Tele2 ir Telia.

Tele2 tinklo pajėgumus ir suteiktų papildomos veiksmų laisvės sprendžiant dėl dažnių optimalaus panaudojimo konkrečiose bazinėse stotyse ir (arba) konkrečių paslaugų vartotojams¹⁰², nepaisant to, kad šie dažniai būtų naudojami ir Mezon klientų aptarnavimui.

(109) Pastebėtina, jog pagal Bitės pateiktą hipotetinį vertinimą dėl Bitės ir Mezon tinklų apjungimo įtakos ryšio spartai, apjungtų tinklų sparta yra beveik [KOMERCINĖ PASLAPTIS] didesnė nei atskirų tinklų atveju. Atitinkamai, sujungus tokį tinklą su Tele2 tinklu, kurio ryšio sparta pagal Ryšių reguliavimo tarnybos matavimus yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS] apjungtų Bitės ir Mezon tinklų hipotetinė sparta, tokio jungtinio tinklo ryšio sparta išaugtų dar labiau ir reikšmingai viršytų Telia tinklo ryšio spartą. UAB „Bitė Lietuva“, pateikdama savo nuomonę dėl Konkurencijos tarybos atlikto koncentracijos nagrinėjimo išvadų, nurodė, kad „*Bitės vertinimu, nėra pagrįsta daryti tokių absoliučią išvadą, o reikėtų atlikti individualų vertinimą ir analizuoti konkrečiose vietose esančius talpumus bei padengimą. Šiuo metu yra tokių vietovių, pavyzdžiui, Birštonas, kur Telia dabartinę spartą galėtų pasivyti ne Bitės ir Mezon, bet tik jungtinis Bitės, Mezon ir Tele2 tinklas*“. Pažymėtina, kad Bitės nurodoma Konkurencijos tarybos išvada remiasi pačios Bitės pateiktu vertinimu apie apskaičiuotą hipotetinę apjungtų Bitės ir Mezon tinklų spartą, remiantis Ryšių reguliavimo tarnybos atliktais matavimais. Pati Bitė pateikia savo vertinimo apibendrinančią išvadą: „[KOMERCINĖ PASLAPTIS]“. Tuo tarpu Konkurencijos tarybos išvada daroma į Bitės pateiktą vertinimą apie Bitės ir Mezon tinklų apjungimo poveikį spartai ir palyginimą su Telia įtraukiant ir sujungimą su Tele2 tinklu. Be to, net jei egzistuotų pavienės teritorijos, kuriose situacija galėtų būti skirtinga, tai nepakeistų vertinimo Lietuvos mastu.

(110) Pažymėtina, jog Ryšių reguliavimo tarnyba iki šiol, skirstydama radijo dažnius (kanalus) viešo konkurso tvarka arba aukciono būdu, juos išdalindavo į lygias dalis. Toks pats principas, Ryšių reguliavimo tarnybai siekiant skatinti konkurenciją teikiant elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, numatytas ir Radijo ryšio plėtos 3400–3800 MHz radijo dažnių juostoje plano projekte.

(111) Nustatyta, kad įgyvendinus nagrinėjamą koncentraciją ir Bitei su Tele2 įgyvendinant Bendradarbiavimo susitarimą bei dalinantis Mezon dažniais, Telia dažnių dalis 2600 MHz dažnių juostoje siektų apie 21 proc. (40 MHz¹⁰³), o bendrai vertinant 2300 ir 2600 MHz dažnių juostas – apie 15 proc. Ši aplinkybė bei faktas, jog likusiose dažnių juostose Telia galėtų naudoti trečdalį, o Bitė su Tele2 – du trečdalius dažnių, lemtų, kad, toliau augant perduodamų duomenų srautui, atitinkamoje rinkoje liktų tik du konkurentai, galintys pasiūlyti didžiausią ryšio spartą ir pajėgiausią, mažiausiai su apkrovos apribojimais susiduriantį ryšio tinklą¹⁰⁴.

(112) Telia, šiuo metu jau turėdama [KOMERCINĖ PASLAPTIS] bazines stotis maksimalaus apkrautumo zonose, [KOMERCINĖ PASLAPTIS] ir neturėdama tokio radijo dažnių (kanalų) rezervo, kokį suteikia Mezon radijo dažniai (kanalai) ir iš bendro dažnių naudojimo¹⁰⁵ atsirandantis efektyvumas, toliau augant perduodamų duomenų srautui bent iš dalies kompensuoti Bitės, Mezon ir Tele2 jungtinio tinklo konkurencinį pranašumą galės tik tankindama savo tinklą, t. y. statydama papildomas bazines

¹⁰² Pavyzdžiui, naudojančių judriojo ryšio technologijomis teikiamas interneto paslaugas kaip fiksuotojo ryšio interneto paslaugų pakaitalą („namų internetas“).

¹⁰³ Palyginimui – Bitė, Mezon ir Tele2 kartu turėtų 150 MHz vertinant tik 2600 MHz dažnių juostą ir 230 MHz bendrai vertinant 2300–2600 MHz dažnių juostas.

¹⁰⁴ Papildomai paminėtina, kad, pavyzdžiui, 2600 MHz dažnių juostoje Bitė ir Mezon turi greta esančias, atitinkamai, 2x20 ir 2x10 MHz pločio FDD radijo dažnių juostas (t. y. potencialią 2x30 MHz pločio vientisą dažnių juostą). Be to, Bitė, Mezon ir Tele2 šioje juostoje taip pat turi greta esančias, tačiau skirtingus dvipusio atskyrimo metodus (FDD ir TDD) naudojančias, bendro 100 MHz pločio dažnių juostas. Bitė ir Tele2 taip pat turi greta esančias 2x25 MHz pločio FDD radijo dažnių juostas 1800 MHz dažnių juostoje (t. y. potencialią 2x50 MHz pločio vientisą dažnių juostą). Paminėtina, jog 1800 MHz dažnis, Bitės teigimu, yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

¹⁰⁵ Įskaitant dėl Bendradarbiavimo susitarimo kartu naudojamus Bitės ir Tele2 radijo dažnius (kanalus).

stotis. Tuo tarpu, kaip nurodė pati Bitė, naujos bazinės stoties statyba kainuoja maždaug [KOMERCINĖ PASLAPTIS] daugiau, nei įdiegti siųstuvus papildomiems dažniams toje pačioje bazinėje stotyje, be to, užtrunka ilgai (mažiausia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] laiko) ir sukuria papildomų problemų: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(113) Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad ir Bitė bei Tele2, tikėtina, tankins savo tinklą siekdamas panaudoti 3500 ir (arba) 3700 MHz dažnių juostas, papildomų ir bendrai naudojamų dažnių suteikiamas pranašumas reikšmingai mažins arba apskritai panaikins Telia tinklo tankinimo veiksmingumą.

(114) Nagrinėjimo metu nustatyta, kad kitos tinklo pralaidumo didinimo alternatyvos nelaikytinos tinkamu pakaitalu papildomų radijo dažnių (kanalų) naudojimui: jomis nepavyktų kompensuoti papildomo dažnio panaudojimo arba naujos bazinės stoties pastatymo veiksmingumo (MIMO, sektorių dalinimo technologija), ir (arba) jų panaudojimo galimybė priklausys nuo vartotojų turimų įrenginių ir (ar) bazinėje stotyje galimų naudoti dažnių spektro (MIMO, kanalų apjungimo technologija), ir (arba) jos gali lemti ryšio pablogėjimą tam tikrose vietose (sektorių dalinimo technologija), ir (arba) jų poveikis pasireiškia tik vartotojui esant tam tikrame taške tam tikromis sąlygomis ir gali reikalauti bazinių stočių tinklo tankinimo (aukštesnio lygio moduliacija), ir (arba) jos iš esmės gali būti prilygintos naujos bazinės stoties statybai arba yra labiau skirtos pagerinti ryšio sąlygas pastatų viduje (mažos celės).

(115) Vertinant duomenų srauto „nukrovimo“ į fiksuotojo ryšio tinklą veiksmingumą, pažymėtina, jog nėra duomenų, rodančių, kad didesnė dalis Telia klientų, lyginant su Bitės ir (ar) Tele2 klientais, naudotų fiksuotojo interneto paslaugas ir, pavyzdžiui, namuose WiFi ryšiu jungdamiesi prie fiksuoto tinklo mažintų judriojo ryšio tinklo apkrovą. Ryšių reguliavimo tarnybos duomenys apie vieno paslaugų gavėjo išsiunčiamų ir priimamų duomenų kiekį taip pat rodo, kad Telia klientų judriojo ryšio interneto paslaugų naudojimo intensyvumas yra net didesnis nei Bitės ir Tele2 klientų. Be to, tokią pačią duomenų srauto „nukrovimo“ galimybę turi ir Bitė bei Tele2 – savo klientų, naudojančių bet kokio fiksuotojo interneto tiekėjo paslaugas, atveju. Papildomai pažymėtina, jog, Telia duomenimis, apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. privačių Telia mobiliojo tinklo klientų dalis naudojosi Telia fiksuoto tinklo paslaugomis, kas taip pat riboja Telia galimo duomenų srauto „nukrovimo“ apimtį. Tuo tarpu atskiras WiFi tinklas, Telia teigimu, nepasiteisino ir yra demontuojamas kaip techniškai neefektyvus ir ekonomiškai nerentabilus.

(116) Papildomai paminėtina, jog nurodytas tinklo pralaidumo didinimo alternatyvas operatoriai, kiek įmanoma, naudoja jau dabar. Bitė ir Tele2 taip pat galės jas naudoti ir papildomai didinti savo bendro tinklo pralaidumą.

(117) Skirtingų dvipusio atskyrimo metodų (FDD ir TDD) naudojimas nėra esminė kliūtis Bitei panaudoti Mezon dažnius. Atskyrimo metodas gali būti keičiamas kreipiantis į Ryšių reguliavimo tarnybą, be to, keitimas net nėra būtinas – skirtingi metodai gali būti panaudojami pastačius papildomą tinklo įrangą ir (arba) pakeitus vartotojų naudojamą įrangą. Be to, kaip nurodė Tele2, yra įrenginių, kaip maršrutizatoriai ar mobilieji telefonai, kurie gali derinti abu metodus – TDD ir FDD.

(118) Atsižvelgiant į Bitės valdomų bei nagrinėjama koncentracija įgyjamų dažnių kiekį, dažnių, kaip resurso, valdymo įtaką judriojo ryšio paslaugų teikimui, ribotas galimybes atsverti dažnių naudojimą alternatyviomis tinklo pralaidumo didinimo priemonėmis, remiantis aukščiau išdėstyta informacija ir atsižvelgus į Bitė ir Tele2 Bendradarbiavimo susitarimą, kuriuo planuojama dalintis bendrovių valdomais radijo dažnių (kanalų) resursais, darytina išvada, kad dėl koncentracijos būtų itin apribota konkurencija mažmeninių judriojo ryšio paslaugų teikimo Lietuvoje rinkoje.

(119) Nagrinėjimo metu taip pat nustatyta, kad 3500 ir 3700 MHz dažnių juostų atžvilgiu koncentracija nepadarys reikšmingo poveikio konkurencijai atitinkamose rinkose kadangi šios dažnių juostos patenka į Ryšių reguliavimo tarnybos 2021 m. numatyto surengti aukciono dėl teisės naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3800 MHz radijo dažnių juostos sąlygas. Atsižvelgiant į tai, kad šiame

aukcionė vienam ūkio subjektui Ryšių reguliavimo tarnyba planuoja nustatyti sąlygą, leidžiančią naudoti radijo dažnius (kanalus) tik iš vienos radijo dažnių juostos, o leidimas yra išduodamas konkrečiam juridiniam asmeniui, Bitė, norėdama pasiūlyti 5G paslaugas savo judriojo ryšio klientams, turėtų dalyvauti minėtame aukcione, o Mezon, atitinkamai, turėtų atsisakyti savo naudojamų radijo dažnių (kanalų) iš 3500 ir 3700 MHz dažnių juostų.

(120) Tuo tarpu esamų Mezon 3500 ir 3700 MHz dažnių juostų panaudojimas 5G paslaugoms teikti yra abejotinas, atsižvelgiant į tai, kad plačiausia 65 MHz pločio radijo dažnių juosta yra siauresnė nei rekomenduojamas minimalus ištisinės 5G dažnių juostos plotis (80–100 MHz).

6. UAB „Bitė Lietuva“ pateiktų įsipareigojimų vertinimas

(121) Atsižvelgdama į Konkurencijos tarybos nagrinėjimo metu identifikuotą ir vėliau Koncentracijos nagrinėjimo išvadose patvirtintą galimą neigiamą koncentracijos poveikį konkurencijai bei siekdama pašalinti galimas koncentracijos neigiamas pasekmes konkurencijai, Bitė 2020 m. lapkričio 12 d. Konkurencijos tarybai pateikė siūlomus įsipareigojimus. Patikslinti įsipareigojimai pateikti 2020 m. lapkričio 23 d. Nagrinėjant UAB „Bitė Lietuva“ įsipareigojimų tinkamumą, būtina įvertinti, ar pateikti įsipareigojimai pašalina Nutarimo 5 dalyje nurodytas konkurencijos problemas, kurios atsirastų dėl nagrinėjamos koncentracijos.

(122) Siekdama įgyvendinti koncentraciją, Bitė pateikė įsipareigojimus, kuriuose įsipareigojo jokiais būdais neperleisti, neišnuomoti ir kitais būdais nesuteikti prieigos prie Mezon 2300 ir 2600 MHz radijo dažnių (kanalų) Bendrajai įmonei. Taip pat Bitė įsipareigojo minėtų Mezon dažnių nenaudoti mobilios interneto prieigos paslaugoms¹⁰⁶ teikti.

(123) Pažymėtina, jog įsipareigojimuose naudojami mobilios interneto prieigos paslaugos ir fiksuoto bevielio interneto prieigos paslaugos¹⁰⁷ apibrėžimai ne visiškai sutampa su, atitinkamai, judriojo ryšio interneto prieigos ir fiksuotojo ryšio interneto prieigos paslaugų apibrėžimais. Į įsipareigojimuose naudojamą fiksuoto bevielio interneto prieigos paslaugos apibrėžimą patenka ir prieigą prie judriojo ryšio tinklo suteikiančios paslaugos, jei prisijungimas vykdomas per tarpinį įrenginį (pavyzdžiui, maršrutizatorių, modemą ar pan.), t. y. paslaugos „judrumas“ yra apribojamas.

(124) Siekiant įvertinti galimą netiesioginę naudą dėl Mezon dažnių įsigijimo, kurią įgytų Bitė ir Tele2 įgyvendindamos Bendradarbiavimo susitarimą, Konkurencijos taryba taip pat nagrinėjo galimą dažnių panaudojimą perkeltiant Bitės namų interneto klientus į įgytas Mezon dažnių juostas bei tokiu būdu atlaisvinant dažnius, kurie būtų naudojami bendrai su Tele2. Bitės duomenimis¹⁰⁸, apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Bitės namų interneto klientų modemų bendrai generuojamas duomenų srautas sudaro apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. viso Bitės klientų generuojamo duomenų srauto.

(125) Bitė, siekdama pagrįsti, jog bendro Bitės ir Tele2 tinklo duomenų srauto „nukrovimo“ galimybė yra grynai teorinė, nurodė:

- (a) Bitė, norėdama bet kuriuo būdu naudoti Mezon dažnius savo klientams aptarnauti, visų pirma turėtų gauti Ryšių reguliavimo tarnybos sutikimą;
- (b) [KOMERCINĖ PASLAPTIS];

¹⁰⁶ Interneto paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologiją, ir interneto vartotojo galutiniam įrenginiui (pavyzdžiui, telefonui, planšetei, nešiojamam kompiuteriui.) tiesiogiai jungiantis prie mobilios tinklo ir nenaudojant tarpinio įrenginio (pavyzdžiui, maršrutizatoriaus, modemo ar pan.).

¹⁰⁷ Interneto paslaugos, teikiamos naudojant bet kokią technologiją, ir interneto vartotojo galutiniam įrenginiui (pavyzdžiui, telefonui, planšetei, nešiojamam kompiuteriui) prie tinklo jungiantis bevielės tinklo įrangos pagalba naudojant tarpinį įrenginį (pavyzdžiui, maršrutizatorių, modemą ar pan.) (angl. *fixed wireless network access*).

¹⁰⁸ Bitės atstovų 2020 m. spalio 8 d. elektroninis laiškas.

- (c) esami Mezon dažniai išnaudojami esamiems Mezon klientams, [KOMERCINĖ PASLAPTIS];
- (d) [KOMERCINĖ PASLAPTIS];
- (e) net teorinė duomenų srautų perkėlimo galimybė būtų labai ribota. Preliminariu Bitės skaičiavimu ir neturint Mezon tinklo apkrovimo duomenų, kurie tokią galimybę galėtų sumažinti, apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. dabartinių Bitės fiksuoto interneto naudotojų galėtų būti perkelti ant Mezon dažnių [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(126) Tuo tarpu vertindama galimą situaciją po Mezon ir Bitės tinklų sujungimo, įrangos suvienodinimo ir gavus Ryšių reguliavimo tarnybos leidimą Bitei naudoti Mezon dažnius, Bitė pažymėjo:

- (a) [KOMERCINĖ PASLAPTIS];
- (b) [KOMERCINĖ PASLAPTIS];

(127) Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytus argumentus, Konkurencijos taryba padarė preliminarią išvadą, jog įsipareigojimais užtikrina, kad koncentracija neapribos konkurencijos atitinkamose rinkose, nes Mezon naudojami 2300 ir 2600 MHz radijo dažniai (kanalai) įsipareigojimų galiojimo metu nebus naudojami įgyvendinant Bendradarbiavimo susitarimą, t. y. nesuteiks Bitei to konkurencinio pranašumo, kuris atsirastų bendrame su Tele2 tinkle naudojant ir Mezon dažnius, taip papildomai didinant bendro tinklo pajėgumus. Tuo tarpu Mezon dažnių galimas panaudojimas Bitės fiksuoto bevielio interneto prieigos paslaugoms teikti neturėtų sumažinti bendro Bitės ir Tele2 tinklo, veikiančio pagal Bendradarbiavimo susitarimą, duomenų srautų reikšminga apimtimi, todėl taip pat nesuteiks konkurencinio pranašumo, papildomai didinančio bendro tinklo pajėgumus. 2020 m. lapkričio 17 d. Konkurencijos tarybai pateiktoje nuomonėje dėl siūlomų įsipareigojimų Telia Lietuva, AB išreiškė abejones dėl siūlomų įsipareigojimų pakankamumo ir tinkamumo. Telia Lietuva, AB nuomone, į įsipareigojimų apimtį turėtų patekti ne tik 2300 ir 2600 MHz radijo dažniai (kanalai), bet ir Mezon valdomi 3500 ir 3700 MHz radijo dažniai (kanalai). Kaip nurodė Telia Lietuva, AB, įsipareigojimais turėtų būti patikslinti numatant įsipareigojimą, jog Bitė besąlygiškai atsisakys radijo dažnių (kanalų) iš 3400–3600 MHz ir 3600–3800 MHz radijo dažnių juostų ir, norėdama gauti dažnių tose juostose ateities veiklai, dalyvaus RRT aukcione. Neįvirtinus tokio įsipareigojimo, Telia vertinimu, nebūtų išsprendžiamos dėl koncentracijos kylančios konkurencijos problemos, kadangi Bitė (ir Tele2) galėtų anksčiau pradėti teikti 5G technologija grįstas paslaugas, o Bitė neturėtų paskatų pati atsisakyti 3400–3800 MHz radijo dažnių juostose esančių dažnių. Telia Lietuva, AB nuomone, tikėtini trys scenarijai dėl nurodytų dažnio juostų po koncentracijos:

- (i) Ryšių reguliavimo tarnyba pakeistų Bitės turimų dažnių naudojimo sąlygas bei aukcionui įvykus nebeleistų naudoti radijo dažnių juostų (kanalų) iš 3400–3600 MHz ir 3600–3800 MHz radijo dažnių juostų;
- (ii) Ryšių reguliavimo tarnyba pakeistų Bitės įgytus radijo dažnius (kanalus) iš 3466–3494 MHz ir 3566–3594 MHz radijo dažnių juostų į radijo dažnius (kanalus) iš 3600–3700 MHz radijo dažnių juostos bei paliktų galioti dažnių naudojimo terminą iki 2027 m. liepos 10 d., t. y. iki tada kai nustos galioti leidimas naudoti 3605–3670 MHz dažnių juostą;
- (iii) Ryšių reguliavimo tarnyba radijo ryšio plėtros plane nustatytų, kad gali būti įgyjami siauresnio dažnių pločio dažniai, t. y. po 56 MHz ir/arba 65 MHz ir po 70 MHz, kaip buvo suponuota ankstesniame Bitės pasiūlyme Ryšių reguliavimo tarnybai.

(128) Konkurencijos tarybos vertinimu, Telia Lietuva, AB argumentai dėl skirtingų aukciono scenarijų nedaro įtakos dažnių sutelkimo vertinimui. Visais atvejais Bitės konkurentai gautų tokio paties pločio dažnių juostas kaip ir Bitė (jei Bitė dalyvautų aukcione) arba Mezon (jei Bitė nedalyvautų

aukcione), o Bitė dėl koncentracijos neįgytų papildomų radijo dažnių (kanalų) lyginant su situacija nesant koncentracijos.

(129) Vertinant nurodytus galimus scenarijus pažymėtina, kad tuo atveju, jei Ryšių reguliavimo tarnyba aukcionui įvykus nebeleistų naudoti UAB „Mezon“ radijo dažnių juostų (kanalų) iš 3400–3600 MHz ir 3600–3800 MHz radijo dažnių (kanalų) juostų, tai savaime užtikrintų, kad dėl koncentracijos joks pokytis šiose dažnių juostose neįvyks.

(130) Antrojo ir trečiojo galimų scenarijų atvejais Telia Lietuva, AB vertinimu, Bitė neturės paskatų dalyvauti RRT rengiamuose šių radijo dažnių (kanalų) juostų aukcionuose bei galės perimtus Mezon dažnius iš karto pradėti naudoti 5G paslaugų teikimui. Antro scenarijaus atveju Telia Lietuva, AB teigimu, Bitė iš esmės 5G paslaugų teikimui užsitikrintų 3600–3700 MHz juostą, kurią galės vėl įsigyti po 2027 m., tikėtina, mažesne kaina, kadangi nereikės konkuruoti su kitais rinkos žaidėjais (kurie šiame aukcione už tokių dažnių naudojimą turės sumokėti reikšmingas sumas – galimai iki 10–12 mln. eurų, atsižvelgiant į panašių dažnių pardavimo kainą kitose šalyse), todėl ji neturėtų paskatų dalyvauti aukcione ar laukti iki aukciono pabaigos prieš pradėdama tiekti 5G paslaugas bei išvengs minėtų reikšmingų investicijų. Vertinant šią alternatyvą, Telia Lietuva, AB teigimu, Mezon įgijimas suteiks Bitei (ir Tele2) reikšmingą pranašumą, leidžiantį pradėti diegti 5G anksčiau, bei Bitė tikrai neturės paskatų dalyvauti aukcione ir atsisakyti Mezon dažnių, kadangi bet kuriuo atveju įgis 100 MHz pločio dažnių juostą. Be to, tiek naudojant 3605–3670 MHz dažnių juostą (kanalą), tiek 3600–3700 MHz dažnių juostą (kanalą) nereikėtų keisti paslaugoms teikti naudojamos įrangos, todėl paslaugos galėtų būti teikiamos nepertraukiamai tiek iki aukciono, tiek ir po jo.

(131) Vertinant šį scenarijų visų pirma pažymėtina, jog pati Bitė tokiu atveju negalėtų iš karto naudoti minėtų radijo dažnių (kanalų) savo 5G paslaugų teikimui, nes leidimas yra išduotas UAB „Mezon“ vardu. Atsižvelgiant į tai, net jei Bitė kreiptųsi į Ryšių reguliavimo tarnybą dėl šių radijo dažnių (kanalų) perdavimo UAB „Bitė Lietuva“ ar kitu būdu (pavyzdžiui, vykdydama reorganizaciją) perimtų šiuos radijo dažnius (kanalus), jų panaudojimas Bitės 5G paslaugų teikimui nebūtų toks greitas, kaip nurodo Telia. Pavyzdžiui, šios koncentracijos kontekste nagrinėjamų Mezon dažnių perleidimo procesas užtruko daugiau kaip penkis mėnesius: akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centro prašymas Ryšių reguliavimo tarnybai buvo pateiktas 2020 m. gegužės 25 d., o Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus įsakymas dėl dažnių perleidimo įsigaliojo 2020 m. lapkričio 3 d.

(132) Iki tol Bitė, norėdama teikti 5G paslaugas savo vartotojams, turėtų jiems siūlyti pasirašyti sutartis su UAB „Mezon“. Be papildomo apsunkinimo vartotojams, šio varianto patrauklumą mažina ir tai, jog tokiu atveju Bitė turėtų surasti variantą, kaip užtikrinti paslaugų prieinamumą vartotojams už 3600–3700 MHz radijo dažnių juostos antenų aprėpties ribų (pavyzdžiui, už tankiai apgyvendintų vietovių ribų). Be to, dabartinis Mezon tinklas yra mažesnės aprėpties už Bitės tinklą ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]).

(133) Atsižvelgiant į tai ir į Ryšių reguliavimo tarnybos planus aukcioną dėl 3400–3800 MHz radijo dažnių juostų vykdyti jau 2021 m., nėra pagrindo manyti, kad Bitė neturės paskatų dalyvauti šiame aukcione, kai jos konkurentai po aukciono įgytų teisę be tokių papildomų apribojimų disponuoti 5G technologijai numatytais naudoti radijo dažniais (kanalais).

(134) Be to, net Bitei nedalyvaujant aukcione, jos konkurentai 2021 m. aukcione gautų tokio paties pločio radijo dažnius (kanalus), ir vienintelis galimas pranašumas Bitei galėtų pasireikšti nebent per vienkartinį kaštų sutaupymą. Ir net jei Bitė per UAB „Mezon“ galėtų keliais mėnesiais anksčiau pradėti teikti 5G paslaugas, nėra pagrindo manyti, kad dėl tokio laiko skirtumo ji įgytų reikšmingą pranašumą konkurentų atžvilgiu ir dėl to galėtų būti reikšmingai apribota konkurencija.

(135) Be to, kaip Konkurencijos tarybai nurodė Bitė, bendrovė Mezon dažnių negauna nemokamai, ji už Mezon verslą ir dažnius sumoka reikšmingą pinigų sumą ir ateityje toliau turės investuoti į šį verslą (Bitė teigimu, bendros investicijos sieks apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS]).

Papildomai pažymėtina, kad 5G technologijos diegimui tiek Bitei, tiek ir jos konkurentams, reikės naujos įrangos, todėl nėra pagrindo manyti, kad ir šiuo aspektu Bitė dėl koncentracijos galėtų įgauti kokį nors pranašumą.

(136) Trečiasis Telia Lietuva, AB nurodomas scenarijus nuo antrojo skiriasi tik tuo, kad jame numatytas mažesnio pločio dažnių juostų paskirstymas. Atsižvelgiant į tai, antrojo scenarijaus atveju pateiktas Konkurencijos tarybos vertinimas taikytinas ir trečiajam scenarijui.

(137) Telia Lietuva, AB taip pat nurodė, jog atsižvelgiant į tai, kad viena 100 MHz pločio dažnių juosta, tikėtina, bus rezervuota valstybiniam kritinio ryšio tinklui, Telia ir Tele2 aukcione konkuruos tik dėl dviejų dažnių juostų. Bitei nusprendus nedalyvauti aukcione sumažėtų šių ūkio subjektų siekiamų įgyti dažnių pasirinkimas. Kadangi Tele2 tokiu atveju aukcione būtų suinteresuota įsigyti Bitės turimą dažnių juostą papildančią dažnių juostą (t. y. 3700–3800 MHz), galimybės Telia konkuruoti dėl kitų dažnių juostų būtų labai apsinkintos bei Telia galėtų įsigyti tik likusią dažnių juostą.

(138) Konkurencijos taryba pažymi, kad net jei sumažėtų dažnių pasirinkimas, tai savaime nesukuria jokio konkurencinio pranašumo Bitei. Nei Telia Lietuva, AB, nei kiti koncentracijos nagrinėjimo metu informaciją teikę ūkio subjektai, Konkurencijos tarybai nepateikė duomenų, rodančių, kad UAB „Mezon“ naudojami radijo dažniai (kanalai) būtų kažkuo pranašesni už kitus aukcione siūlomus radijo dažnius (kanalus). Tuo tarpu galimas Telia Lietuva, AB nurodytas Tele2 siekis įsigyti papildančią dažnių juostą yra susijęs su Bendradarbiavimo susitarimu, o ne su Konkurencijos tarybos nagrinėjama koncentracija, t. y. net nevykstant koncentracijai Tele2 turėtų tas pačias paskatas įsigyti dažnių juostas greta Bitės dažnių juostų. Papildomai pastebėtina, kad Telia Lietuva, AB, turėdama žinių apie tai, kokią dažnių juostą norės įgyti Tele2 būsimame aukcione, galėtų anksčiau planuoti savo 5G įrangos įsigijimą, nes atitinkamai žinotų, jog Telia Lietuva, AB planuojama naudoti įranga turėtų būti pritaikyta darbui planuojamoje įsigyti 3400–3600 MHz dažnių juostoje. Atitinkamai, Telia galėtų paspartinti 5G paslaugų teikimo pradžią po radijo dažnių (kanalų) gavimo aukcione.

(139) Pagrindinis galimas Bitės pranašumas Telia vertinamais atvejais yra potenciali galimybė anksčiau pradėti teikti 5G paslaugas ir sutaupyti aukcione mokėtiną sumą. Vis dėlto abiem atvejais nėra pagrindo teigti, kad dėl to būtų iš esmės apribota konkurencija.

(140) Telia Lietuva, AB nuomone, Bitė siūlomas Įsipareigojimų tekstas turėtų būti papildytas nurodant, kad turimi arba ateityje įgyti Bitės dažniai negali būti apjungiami (angl. *pooling*) arba agreguojami (angl. *LTE carrier aggregation*) su Mezon 2300 MHz ir 2600 MHz radijo dažniais, o Mezon 2300 ir 2600 MHz radijo dažniai negali būti naudojami teikiant interneto paslaugas naudojant 5G NR radijo prieigos technologiją.

(141) Telia Lietuva, AB teigimu, artimiausiu metu šios dažnių juostos galės būti panaudotos mažinant Bitės tinklo apkrovimą. Teigiama, kad tinklo momentinio apkrautumo požiūriu interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugos vartotojai sugeneruoja daug didesnę srautą duomenų didžiausio apkrautumo valandomis, t. y. būtent tų paslaugų, kurias Bitė galės teikti naudodamasi 2300 MHz ir 2600 MHz dažniais pagal Įsipareigojimus, vartotojai labiausiai apkrauna tinklą. Todėl Bitė pagal šiuo metu siūlomus Įsipareigojimus galės pasinaudoti šiais dažniais savo tinkle juos apjungiant ar agreguojant su kitais savo turimais dažniais ir tokiu būdu įgis reikšmingą pranašumą lyginant su tais operatoriais, kurie naudojami pariteto principu įgytais dažniais. Telia Lietuva, AB nuomone, toks dažnių apjungimas sąlygos daug palankesnę Bitės padėtį atitinkamoje rinkoje lyginant su kitais operatoriais, įskaitant Telia, kurie turės papildomai investuoti į tinklą, bei dėl ko, tikėtina, kils jų paslaugų kaina. Be to, tai ypač aktualu, kadangi Bitė jau iki koncentracijos turėjo daugiausiai interneto prieigos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologijas, paslaugos vartotojų, todėl toks dažnių perėmimas jai leis operatyviai išspręsti ypač apkrautų tinklo vietų (angl. *hot spot*) problemą bei dar labiau stiprinti savo dominavimą šioje rinkoje.

(142) Konkurencijos tarybos vertinimu, Telia Lietuva, AB nurodyta duomenų srautų perkėlimo galimybė būtų labai ribota. Preliminariu Bitės skaičiavimu ir neturint Mezon tinklo apkrovimo duomenų, kurie tokią galimybę galėtų dar sumažinti, apie [KOMERCINĖ PASLAPTIS] proc. dabartinių Bitės fiksuotos prieigos interneto naudotojų galėtų būti perkelti ant Mezon dažnių [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Nėra pagrindo manyti, kad klientų perkėlimas galėtų suteikti Bitei konkurencinį pranašumą, kuris itin apribotų konkurenciją. Bendradarbiavimo susitarimo įgyvendinimas dar labiau didintų tinklo pajėgumus, todėl papildomai mažintų Bitės paskatas perkelti Bitės klientus ant Mezon radijo dažnių (kanalų).

(143) Be to, artimiausiu metu, kitaip nei nurodo Telia, Bitės tinklo apkrovos mažinimo galimybės per Mezon tinklą yra ribotos ir dėl kitų priežasčių. Visų pirma, Mezon tinklas yra mažiau išvystytas ([KOMERCINĖ PASLAPTIS]). Ten, kur jis yra išvystytas, [KOMERCINĖ PASLAPTIS], o Mezon tinklas šiuo metu generuoja [KOMERCINĖ PASLAPTIS], todėl nėra pagrindo manyti, kad artimiausiu metu [KOMERCINĖ PASLAPTIS] Mezon radijo dažniai sukurtų papildomą Bitės dažnių rezervą. [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tai papildomai riboja Mezon dažnių panaudojimo galimybes artimiausiu metu. Ryšių reguliavimo tarnyba taip pat nurodė, kad 2600 MHz juostos panaudojimas elektroninių ryšių paslaugoms teikti yra nedidelis palyginus su kitomis radijo dažnių juostomis, kurios naudojamos tokioms pat elektroninių ryšių paslaugoms teikti. Dėl šios priežasties nėra pagrindo manyti, kad artimiausiu metu Bitė, naudodama Mezon radijo dažnius (kanalus) iš 2300 ir 2600 MHz dažnių juostų, galėtų įgyti konkurencinį pranašumą, kuris itin apribotų konkurenciją atitinkamoje rinkoje.

(144) Telia Lietuva, AB nuomone, ilgalaikėje perspektyvoje, Bitė galėtų šiuos dažnius panaudoti ir 5G technologijų diegimui. Nors šie dažnių ruožai dabar yra naudojami Mezon abonentų aptarnavimui, šių dažnių ruožų juostų nauda galėtų būti pasinaudota vėlesniame 5G technologijos diegimo etape juos agreguojant ar apjungiant su kitais dažniais. Nesant apribojimų, Bitei įgijus šiuos dažnius ateityje ji būtų vienintelis Lietuvoje veikiantis operatorius turintis kelias dažnių juostas, kurios gali būti naudojamos 5G paslaugų teikimui.

(145) Kaip jau minėta, Konkurencijos taryba nustatė, kad nėra pagrindo teigti, jog Bitė, naudodama Mezon radijo dažnius (kanalus) iš 2300 ir 2600 MHz dažnių juostų, artimiausiu metu galėtų įgyti konkurencinį pranašumą, kuris itin apribotų konkurenciją atitinkamoje rinkoje. Pažymėtina, kad koncentracijos nagrinėjimo metu atlikta analizė nesudaro pagrindo skirstyti judriojo ryšio paslaugų teikimo rinką pagal skirtingas technologijas (4G, 5G ar pan.). Nustatyta, kad visi radijo dažniai (kanalai) yra technologiškai neutralūs, t. y. patys paslaugų teikėjai sprendžia, kokią technologiją kurioje dažnių juostoje diegti. Konkurencijos tarybos vertinimu, pati technologija (4G ar 5G) nekeičia teikiamos paslaugos esmės. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo svarstyti įsipareigojimų papildymo šiuo aspektu.

(146) Be to, Telia Lietuva, AB nurodė, jog bendrovės nuomone Bitė pateiktas įsipareigojimas turėtų galioti ir tuo atveju, jeigu Bitė ir (ar) Tele2 nuspręstų nebevystyti/negalėtų vystyti Century projekto kadangi Mezon dažnių juostos suteiktų Bitei tiek trumpalaikį, tiek ilgalaikį pranašumą, lyginant su likusiais konkurentais. Telia teigimu, Bitei perėmus Mezon dažnius, šis ūkio subjektas įgis papildomus 271 MHz pločio radijo dažnių juostas ir nors artimiausiu metu vykstantis aukcionas šį disbalansą pakoreguos (priklausomai nuo aukciono sąlygų bei Bitės dalyvavimo), Bitė nutraukusi bendradarbiavimą su Tele2 vis tiek turės bei galės naudoti labai aktualias ir svarbias papildomas 150 MHz pločio dažnių juostas (2300 ir 2600 MHz). Toks radijo dažnių disbalansas įneš reikšmingų trumpalaikių ir ilgalaikių pokyčių rinkoje bei sumažins kitų ūkio subjektų galimybes taip pat veiksmingai konkuruoti tiek artimiausiu metu, tiek ir ilgalaikėje perspektyvoje, dėl aukščiau jau paminėtų priežasčių.

(147) Konkurencijos tarybos vertinimu, įvykus aukcionui dėl 3400–3800 MHz radijo dažnių juostų ir operatoriams paskirsčius 300 MHz pločio dažnių juostą, o Bitei ir Tele2 neįgyvendinant Bendradarbiavimo susitarimo, Bitė ilgalaikėje perspektyvoje potencialiai galėtų naudoti 43,65 proc. visų dažnių. Bitės konkurentai tokiu atveju galėtų naudoti po maždaug 28 proc. dažnių. Tokia disproporcija

yra žymiai mažesnė už tą, kuri būtų sukuriama Bitei ir Tele2 įgyvendinant Bendradarbiavimo susitarimą ir nesant Bitės įsipareigojimų, kai Bitė ir Tele2 galėtų naudoti apie 74 proc., o Telia – apie 26 proc. visų dažnių.

(148) Be to, nors bendrai vertinant sukauptų dažnių apimtį Bitės dalis būtų pastebimai didesnė už konkurentų, vis dėlto šis papildomas dydis atsirastų tik dviejų dažnių juostų (2300 ir 2600 MHz) atžvilgiu. Būdamos didelės talpos, tačiau mažos aprėpties dažnių juostomis, jos yra labiausiai panaudojamos vietovėse, kur yra didesni duomenų srautai (pavyzdžiui, miestuose). Šias dažnių juostas naudojantis Mezon 4G / LTE tinklas [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Esame Mezon tinkle [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Tuo tarpu 2600 MHz dažnių juosta kol kas apskritai nedaug naudojama visų operatorių. Nors ir nėra duomenų, kiek, papildomai investavus, Bitė galėtų išplėsti minėtų juostų panaudojimą savo tikslais, nėra pagrindo manyti, jog tik šios dvi juostos galėtų suteikti tokį konkurencinį pranašumą Bitei, kokio jos konkurentai negalėtų atkartoti, ypač atsižvelgiant į tai, kad visose kitose (bent penkiose) tiek žemų, tiek vidutinių, tiek aukštų dažnių juostose visi konkurentai turėtų po lygiai radijo dažnių (kanalų).

(149) Telia Lietuva, AB taip pat atkreipė dėmesį, jog įsipareigojimuose turėtų būti numatyta, kad įsipareigojimai galios ir tuo atveju, jeigu bus pakeista Century projekto geografinė aprėptis, pavyzdžiui, susitarimas nebeapims Latvijos ar tik dalies Lietuvos ir t. t. Atsižvelgiant į šią nuomonę bei tai, jog nagrinėjamos koncentracijos kontekste nagrinėtas sandorio poveikis konkurencijai Lietuvoje, 2020 m. lapkričio 23 d. UAB „Bitė Lietuva“ pateikė patikslintus įsipareigojimus, kuriuose patikslintas įsipareigojimų galiojimas atsižvelgiant į geografinę Bitė ir Tele2 bendradarbiavimo apimtį – įsipareigojimai galios tuo atveju, jei Bitė ir Tele2 tęsia bendradarbiavimą Lietuvoje, nepriklausomai nuo to ar susitarimas ateityje apims Latviją, ar ne.

(150) Konkurencijos taryba daro išvadą, jog tinkamai ir laiku įgyvendinus Bitės priimtus įsipareigojimus bus pašalintos Konkurencijos tarybos nustatytos neigiamos koncentracijos pasekmės atitinkamose rinkose, t. y. nebus sukurta ar sustiprinta dominuojanti padėtis ar itin apribota konkurencija atitinkamose rinkose.

(151) Konkurencijos taryba konstatuoja, kad vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu, yra pagrindas leisti vykdyti koncentraciją UAB „Bitė Lietuva“ netiesiogiai per UAB „Mezon“ įgyjant Mezon verslo vienvaldę kontrolę su koncentracijos vykdymo sąlygomis ir įpareigojimais.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 2 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Leisti vykdyti koncentraciją UAB „Bitė Lietuva“ netiesiogiai per UAB „Mezon“ įgyjant Mezon verslo vienvaldę kontrolę, įpareigojant UAB „Bitė Lietuva“ laikytis 2020 m. lapkričio 23 d. Konkurencijos tarybai pateiktų uždarosios UAB „Bitė Lietuva“ įsipareigojimų, kurie pridedami prie šio Konkurencijos tarybos nutarimo ir laikomi neatsiejama leidimo vykdyti koncentraciją dalimi (Priedas Nr. 1).

Nutarimas per vieną mėnesį nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje www.kt.gov.lt dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

UAB „BITĖ LIETUVA“ ĮSIPAREIGOJIMAI LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBAI

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 12 str. 1 d. 2 p., UAB „Bitė Lietuva“ prisiima šiuos įsipareigojimus Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos (toliau – **Konkurencijos taryba**) atžvilgiu. Įsipareigojimai teikiami tam, kad Bitei įgijus Mezon verslo, šiuo metu nuosavybės teise valdomo Akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centras, vienvaldę kontrolę, būtų išsaugota veiksminga konkurencija telekomunikacijų rinkoje.

A. SĄVOKŲ APIBRĖŽIMAI

1. Toliau įsipareigojimuose nurodytos sąvokos turi šią reikšmę:

„Ataskaitinis laikotarpis“	Vieneri metai, skaičiuojami nuo kitos dienos po Sandorio užbaigimo dienos, ir po jų einantys vienerių metų laikotarpiai iki Įsipareigojimų galiojimo pabaigos.
„Bendroji įmonė“	Latvijos bendrovė SIA Centuria, juridinio asmens kodas 40203227548, registruotos buveinės adresas Terbatas 14-3, Ryga, Latvija ir jos Lietuvos filialas, juridinio asmens kodas 305281764, registruotos buveinės adresas Verkių g. 31B-2, Vilnius, Lietuva.
„Bitė“	UAB „Bitė Lietuva“, juridinio asmens kodas 110688998, registruotos buveinės adresas Žemaitės g. 15, Vilnius, Lietuva.
„Century projektas“	UAB „TELE2“ ir UAB „Bitė Lietuva“ bendradarbiavimas, siekiant sujungti dabartinius savo RAN tinklus į bendrą RAN tinklą, kuris bus naudojamas GSM, UMTS ir LTE paslaugoms bei 5G tinklo vystymui ir paslaugoms Lietuvoje ir Latvijoje, kaip apibrėžta Century susitarime.
„Century susitarimas“	2019 m. rugpjūčio 12 d. Rėminis susitarimas dėl jungtinės veiklos Lietuvoje ir Latvijoje (angl. <i>Framework Agreement regarding a joint venture in Lithuania and Latvia</i>) ir jo priedai.
„Fiksuoto bevielio interneto prieigos paslauga“	Interneto paslauga, teikiamos naudojant bet kokią technologiją, ir interneto vartotojo galutiniam įrenginiui (pavyzdžiui, telefonui, planšetei, nešiojamam kompiuteriui) prie tinklo jungiantis bevielės tinklo įrangos pagalba naudojant tarpinį įrenginį (pavyzdžiui, maršrutizatorių, modemą ar pan.) (angl. <i>fixed wireless network access</i>).

„Interesų konfliktas“	Bet koks interesų konfliktas, dėl kurio Patikėtinis negalėtų objektyviai ir nepriklausomai vykdyti Įsipareigojimuose numatytų pareigų.
„Įsipareigojimai“	Šie įsipareigojimai.
„Koncentracija“	Sandoris, kurio metu UAB „Bitė Lietuva“ netiesiogiai per UAB „Mezon“ įgis Mezon verslo, šiuo metu valdomo Akcinės bendrovės Lietuvos radijo ir televizijos centras, vienvaldę kontrolę.
„Mezon verslas“	„Mezon“ prekių ženklu teikiamų mobilaus (LTE) interneto ir fiksuoto (wifi ir šviesolaidis) interneto, internetinės televizijos (IPTV) paslaugų verslas, taip pat interneto prieigos ir duomenų perdavimo bei fiksuotos telefonijos paslaugos, teikiamos verslo klientams, naudojant „Mezon“ ar kitą prekių ženklą, paslaugų verslas, galintis veikti kaip savarankiškas ekonominis vienetas (kompleksas).
„Mezon 2,3 GHz ir 2,6 GHz radijo dažniai (kanalai)“	Mezon versle naudojamos radijo dažnių (kanalų) juostos: 2310-2390 MHz radijo dažnių juosta (2014 m. liepos 24 d. įsakymas Nr. 1V-993, 2014 m. liepos 25 d. leidimas Nr. (11.13) 13R-0136); 2560-2570 MHz ir 2680-2690 MHz suporuotos radijo dažnių juostos ir 2570-2620 MHz radijo dažnių juosta (2015 m. sausio 13 d. įsakymas Nr. 1V-53, 2015 m. sausio 15 d. leidimas Nr. (11.13) 13R-0141).
„Mobilaus interneto prieigos paslaugos“	Interneto paslaugos, teikiamos naudojant judriojo ryšio technologiją, ir interneto vartotojo galutiniam įrenginiui (pavyzdžiui, telefonui, planšetei, nešiojamam kompiuteriui) tiesiogiai jungiantis prie mobilaus tinklo ir nenaudojant tarpinio įrenginio (pavyzdžiui, maršrutizatoriaus, modemo ar pan.).
„Patikėtinis“	Vienas ar keli fiziniai ar juridiniai asmenys, kurį (-iuos) paskyrė UAB „Bitė Lietuva“ bei patvirtino Konkurencijos taryba, ir kuris (-ie) turi įgaliojimus ir yra įpareigotas (-i) prižiūrėti, kaip UAB „Bitė Lietuva“ laikosi šių Įsipareigojimų 2.1 ir 2.2 punktuose nustatytų sąlygų.
„RRT“	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba.
„Sandorio užbaigimo diena“	Paskutinė darbo diena to mėnesio, kurį buvo įvykdyta paskutinė 2020 m. gegužės 21 d. „Mezon verslo“ perleidimo sutartyje numatyta išankstinė sąlyga arba jos buvo atsisakyta, arba kita Koncentracijos šalių

sutarta diena, kurią užbaigiamas Mezon verslo perleidimo sandoris.

„Tele2“

UAB „TELE2“, juridinio asmens kodas 111471645, registruotos buveinės adresas Upės g. 23, Vilnius, Lietuva.

„UAB Mezon“

UAB „Mezon“, juridinio asmens kodas 305438888, registruotos buveinės adresas Žemaitės g. 15, Vilnius, Lietuva.

B. ĮSIPAREIGOJIMAI

2. Siekdama pašalinti Konkurencijos tarybos susirūpinimą dėl Koncentracijos galimo neigiamo poveikio konkurencijai, susijusio su Mezon 2,3 GHz ir 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) resursų panaudojimu per Bendrąją įmonę, įgyvendinant Century projektą, Bitė teikia šiuos Įsipareigojimus:

- 2.1. Visą Įsipareigojimų galiojimo laikotarpį Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai, įskaitant su Bite susijusius asmenis) jokiais būdais neperleis, neišnuomos ir kitais būdais nesuteiks prieigos prie Mezon 2,3 GHz ir 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) Bendrajai įmonei. Bitė įsipareigoja nei tiesiogiai, nei netiesiogiai, per susijusius asmenis, nesikreipti į RRT dėl Mezon 2,3 GHz ir 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) perleidimo ar nuomos Bendrajai įmonei. Siekiant išvengti abejonių, įsipareigojimų 2.1 punktą galioja ir tuo atveju, jeigu keičiamas projekto pavadinimas, projektas yra vystomas ne per Bendrąją įmonę, keičiamas Century susitarimas ar sudaromas naujas susitarimas, tačiau Lietuvoje Century projektas iš esmės tęsiamas, t. y. tęsiamas Bitės ir Tele2 ar su jomis susijusių asmenų bendradarbiavimas, siekiant sujungti dabartinius RAN tinklus į bendrą RAN tinklą, kuris būtų naudojamas GSM, UMTS ir LTE paslaugoms bei 5G tinklo vystymui ir paslaugoms Lietuvoje ir kuris apimtų dalijimąsi dažniais.

- 2.2. Visą Įsipareigojimų galiojimo laikotarpį Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai) nenaudos Mezon 2,3 GHz ir 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) Mobilaus interneto prieigos paslaugų teikimui. Siekiant išvengti abejonių, Įsipareigojimų 2.2 punktą neapima jokių kitų paslaugų nei Mobilaus interneto prieigos paslaugos, įskaitant neapima Fiksuoto bevielio interneto paslaugų.

C. PATIKĖTINIS

3. Per 2 (du) mėnesius nuo Konkurencijos tarybos nutarimo, kuriuo išduodamas leidimas vykdyti Koncentraciją pagal patvirtintus įsipareigojimus, Bitė pateiks mažiausiai dvi Patikėtinio kandidatūras Konkurencijos tarybos patvirtinimui, kartu su informacija, kuri padėtų Konkurencijos tarybai įvertinti kandidatų atitiktį Įsipareigojimų 7 punkte numatytiems reikalavimams, bei informacija apie kandidatų planuojamą atlikti analizę, siekiant užtikrinti Įsipareigojimų 2.1 ir 2.2 punktų laikymąsi. Per 5 (penkias) darbo dienas po kandidato ir kandidato planuojamos atlikti analizės patvirtinimo, Bitė pateiks Konkurencijos tarybai susitarimo su Patikėtiniumi projektą suderinimui. Susitarimas su Patikėtiniumi privalo numatyti visas nuostatas, kurios yra reikalingos tam, kad Patikėtinis galėtų įgyvendinti šiuose Įsipareigojimuose numatytas pareigas. Susitarimas su Patikėtiniumi

bus sudaromas per 2 (dvi) darbo dienas nuo susitarimo su Patikėtiniu projekto suderinimo su Konkurencijos taryba.

4. Konkurencijos taryba turi teisę patvirtinti arba atmesti siūlomas Patikėtinio kandidatūras ir patvirtinti siūlomus Patikėtinio įgaliojimus su bet kokiais pakeitimais, kurie Konkurencijos tarybos požiūriu yra reikalingi tam, kad Patikėtinis galėtų įgyvendinti savo pareigas. Jeigu Konkurencijos taryba patvirtina tik vieną kandidatūrą, Bitė turės pasirinkti Konkurencijos tarybos patvirtintą kandidatą, suteikdama jam Konkurencijos tarybos patvirtintus įgaliojimus. Jeigu Konkurencijos taryba patvirtins daugiau nei vieną kandidatūrą, Bitė turės teisę pasirinkti iš Konkurencijos tarybos patvirtintų kandidatų. Jeigu Konkurencijos taryba atmes visas kandidatūras, Bitė pateiks naujas ne mažiau kaip dvi kandidatūras per 5 (penkias) darbo dienas nuo Konkurencijos tarybos sprendimo atmesti Bitės pasiūlytas kandidatūras priėmimo, o Patikėtinio patvirtinimo procedūra bus kartojama iš naujo. Jeigu Konkurencijos taryba atmes visas pasiūlytas Patikėtinio kandidatūras po antrojo pateikimo, Patikėtinį nurodys Konkurencijos taryba, kurį Bitė turės paskirti suteikdama jam Konkurencijos tarybos patvirtintus įgaliojimus.
5. Jeigu Konkurencijos tarybos patvirtintas Patikėtinis dėl bet kokių priežasčių, įskaitanti dėl galimo Interesų konflikto nustoja vykdyti Įsipareigojimuose nustatytas pareigas arba jeigu Bitė ar Konkurencijos taryba mato poreikį pakeisti Patikėtinį, Bitė, Konkurencijos tarybai pateikusi mažiausiai dvi Patikėtinio kandidatūras ir gavusi išankstinį Konkurencijos tarybos pritarimą raštu, galės pakeisti Patikėtinį.
6. Patikėtinis gali pasitelkti išorės ekspertus, kurių pasitelkimui turi iš anksto raštu pritarti Konkurencijos taryba.
7. Patikėtinis privalo būti nepriklausomas nuo Bitės (ar jos teisių bei pareigų perėmėjų, įskaitant su Bite susijusius asmenis) ir turėti reikiamą kvalifikaciją tam, kad galėtų atlikti Įsipareigojimuose numatytas Patikėtinio pareigas, t. y. Patikėtinis turi turėti patirties IT sistemų ir telekomunikacijų tinklo audituose. Patikėtinis turi neturėti Interesų konflikto ir vengti rizikos jį patekti.
8. Patikėtinio atlyginimo už suteiktas paslaugas sistema negali pažeisti Patikėtinio galimybės nepriklausomai ir efektyviai vykdyti jam pavestų pareigų.
9. Patikėtinis tam, kad būtų užtikrintas Įsipareigojimų laikymasis, prisiima ir vykdo toliau nurodytas pareigas:
 - 9.1. stebi, kaip Bitė laikosi Įsipareigojimų 2.1 ir 2.2. punktuose numatytų sąlygų;
 - 9.2. siūlo Bitei priemones, kurios, Patikėtinio nuomone, yra reikalingos, norint užtikrinti, kad Bitė laikytųsi Įsipareigojimų 2.1 ir 2.2. punktuose numatytų sąlygų;
 - 9.3. ne vėliau kaip per 3 (tris) mėnesius nuo Ataskaitinio laikotarpio pabaigos teikia Konkurencijos tarybai rašytinę ataskaitą už Ataskaitinį laikotarpį su išvada apie Įsipareigojimų 2.1 ir 2.2 punktų laikymąsi, nurodydamas, kaip buvo atlikta analizė, kokiais duomenimis remiantis padarytos išvados, bei pateikdamas argumentus dėl išvadų pagrįstumo (kartu išsiųsdamas ataskaitos kopiją Bitei);
 - 9.4. nedelsdamas praneša raštu Konkurencijos tarybai jeigu Patikėtinis pagrįstai mano, kad Bitė nesilaiko šių Įsipareigojimų 2.1 ir/ ar 2.2. punktuose numatytų sąlygų, kartu pateikdamas pasiūlymus dėl veiksmų, kurių reikėtų imtis siekiant ištaisyti susidariusią situaciją (kartu išsiųsdamas pranešimo kopiją Bitei).

10. Konkurencijos taryba gali tiek savo iniciatyva, tiek Bitės prašymu teikti paklausimus ar duoti nurodymus Patikėtiniui, siekiant, kad būtų užtikrinta tinkama Įsipareigojimų priežiūra.
11. Bitė Patikėtiniui teiks visokeriopą pagalbą, duomenis ir informaciją, kurios Patikėtinis gali pagrįstai paprašyti vykdydamas jam nustatytas Įsipareigojimų priežiūros pareigas.
12. Bitė atleis nuo atsakomybės prieš Bitę Patikėtinį ir kiekvieną jo darbuotoją bei atstovą dėl bet kokių Patikėtinio tinkamai ir teisėtai vykdytų Patikėtinio pareigų pagal Įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai atsakomybė kyla iš Patikėtinio, įskaitant jo darbuotojus, atstovus ar konsultantus, neatsargumo, aplaidumo ar nesąžiningumo.

D. GALIOJIMAS

13. Įsipareigojimai įsigalioja Sandorio užbaigimo dieną ir galioja tol, kol Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai, įskaitant su Bite susijusius asmenis) turi galiojančias licencijas, susijusias su Mezon 2,3 GHz ir (arba) 2,6 GHz radijo dažniais (kanalais), ir bet kuriuo atveju ne trumpiau nei iki 2029 m. liepos 25 d. Mezon 2,3 GHz radijo dažnių (kanalų) atveju ir ne trumpiau nei iki 2030 m. sausio 15 d. Mezon 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) atveju.
14. Įsipareigojimų terminas pratęsiamas tuo atveju, jeigu licencijos, susijusios su Mezon 2,3 GHz ir (arba) 2,6 GHz radijo dažniais (kanalais), pratęsiamos arba Bitei (ar jos teisių bei pareigų perėmėjams, įskaitant su Bite susijusius asmenis) išduodamos naujos, dabartinės licencijas pakeičiančios, licencijos, ir tokiu būdu Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai, įskaitant su Bite susijusius asmenis) toliau turi teises, kurias suteikia Mezon 2,3 GHz ir (arba) 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) licencijos ir (arba) gali toliau naudoti Mezon 2,3 GHz ir (arba) 2,6 GHz radijo dažnius (kanalus) ar jų dalis. Tokiu atveju Įsipareigojimai pratęsimi tokiam terminui, kuriam pratęsiamos licencijos ar išduodamos naujos licencijos, pakeičiančios dabartinės Mezon 2,3 GHz ir (arba) 2,6 GHz radijo dažnių (kanalų) licencijas.
15. Įsipareigojimai pasibaigia anksčiau nei Įsipareigojimų 13 ir 14 punktuose numatyti terminai, jeigu:
 - 15.1. nebetęsiama Bendrosios įmonės veikla, yra nutraukiamas ar pasibaigia Century susitarimas arba keičiasi Bitės ir Tele2 bendradarbiavimo apimtis tokiu būdu, kad šalyse Bendrojoje įmonėje nesidalina dažniais. Siekiant išvengti abejonių, šiuo pagrindu Įsipareigojimai nepasibaigia, jeigu yra keičiamas projekto pavadinimas, projektas yra vystomas ne per Bendrąją įmonę, keičiamas Century susitarimas ar sudaromas naujas susitarimas, tačiau Century projektas iš esmės tęsiamas kaip numatyta Įsipareigojimų 2.1 punkte; arba
 - 15.2. Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai, įskaitant su Bite susijusius asmenis) negali laikytis šių Įsipareigojimų dėl pasikeitusio nacionalinio ir/ ar Europos Sąjungos reguliavimo ir/ ar RRT ar kitos priežiūros institucijos priimtų sprendimų ar atliktų veiksmų.
16. Paaiškėjus šiuose Įsipareigojimuose numatytoms aplinkybėms, dėl kurių Įsipareigojimai pasibaigia, Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai, įskaitant su Bite susijusius asmenis) apie tai raštu informuos Konkurencijos tarybą ir nurodys Įsipareigojimų pasibaigimo datą. Konkurencijos taryba, gavusi pranešimą apie Įsipareigojimų pasibaigimą raštu, nedelsdama įvertins, ar Įsipareigojimų pasibaigimo aplinkybės yra tinkamos, ir raštu pateiks atsakymą, ar pritaria Įsipareigojimų pasibaigimui.
17. Bitė (ar jos teisių bei pareigų perėmėjai, įskaitant su Bite susijusius asmenis) turi teisę kreiptis į Konkurencijos tarybą su prašymu dėl Įsipareigojimų termino, kuris numatytas

Įsipareigojimų 13 ir 14 punktuose, sutrumpinimo, Įsipareigojimų apimtį sumažinimo ar Įsipareigojimų panaikinimo, jeigu pasikeičia nacionalinis ir/ ar Europos Sąjungos reguliavimas ir/ ar RRT ar kitos priežiūros institucijos priimta sprendimus ar atlieka veiksmus ir/ ar pasikeičia situacija telekomunikacijų rinkoje bei šių Įsipareigojimų laikymasis tampa pertekliniu, siekiant išspręsti Konkurencijos tarybos identifikuotas problemas Koncentracijos nagrinėjimo metu.